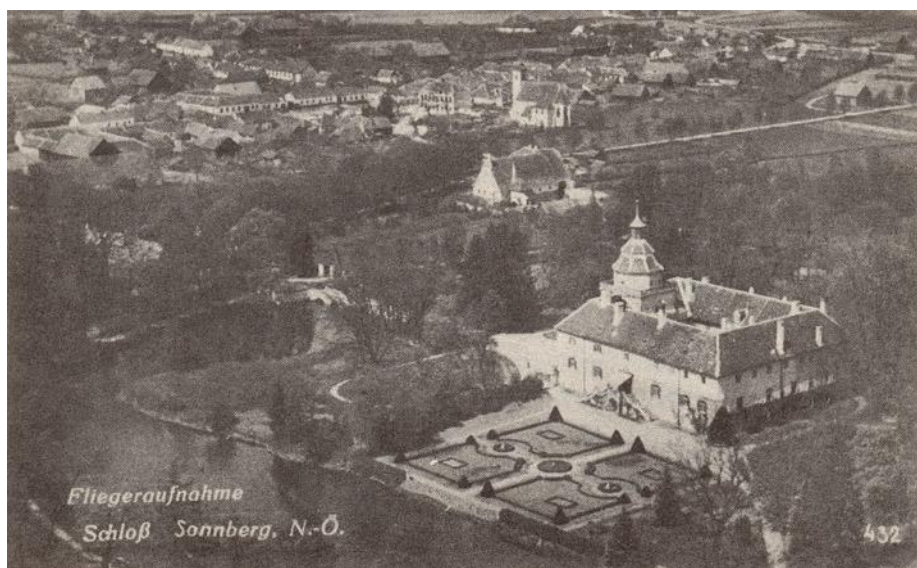

Florin SANDU
ANEXE – NOTE ISTORICE

Sonnberg – atunci și acum / *then and now*

"Sandu" – Alexandru Finichi, a impresionat-o foarte mult pe Domnița Ileana.

O medicinistă româncă, aflată la studii în Viena s-a îndrăgostit de tânărul ofițer orb internat la Sonnberg. Principesa le-a fost nașă de cununie și avea să le boteze amândoi copii (fata, numită, bineînțeles, Ileana, a murit în urmă cu câțiva ani, de cancer, în Germania; copii ei au urmat tot vocația medicală - unul e în Austria, unul în Germania și unul în S.U.A., la Cleveland). Deși lipsit de vedere, Alexandru Finichi a studiat filozofia și matematica (pe care a predat-o și la școala de nevăzători de la Cluj, descrisă în Capitolul 12). A trăit în ultimii ani la Brașov, pe strada Castelului – în apropierea centrului pentru nevăzători unde a activat cu multă dăruire. S-a stins la începutul anilor 2000.

În lista ofițerilor români care au primit ordinul "Mihai Viteazul" cl. III se poate vedea și numele Sublocotenentului Finichi V. Alexandru - din Regimentul 3 artilerie de gardă, decorat prin Decretul Regal nr 40 / 7.01.1942:

<http://www.worldwar2.ro/arme/?language=ro&article=126>

Descriere făcută de sora Arhiducelui Anton și relatată în cartea "Trăiesc din nou": „În centru este o fântână, iar în jurul fântânii se află castelul; în jurul castelului este o insulă; în jurul insulei este un șanț; în jurul șanțului se află un parc; iar în jurul parcului curge un râu." După război, castelul de la Sonnberg a fost ani de zile cazarmă pentru trupele sovietice de ocupație și interioarele sale au avut mult de suferit. După retragerea armatelor străine din țară, în 1955, Arhiducele Anton a reușit să-l vândă autorităților astfel că, "în jurul castelului" a mai apărut ceva – o... închisoare modernă (cu condiții de mișcare liberă a până la 350 de deținuți în zona păzită):

BRAN:

Vedere aeriană din anul 2018

[Ordinul „Crucea Regina Maria” - Clasa I]

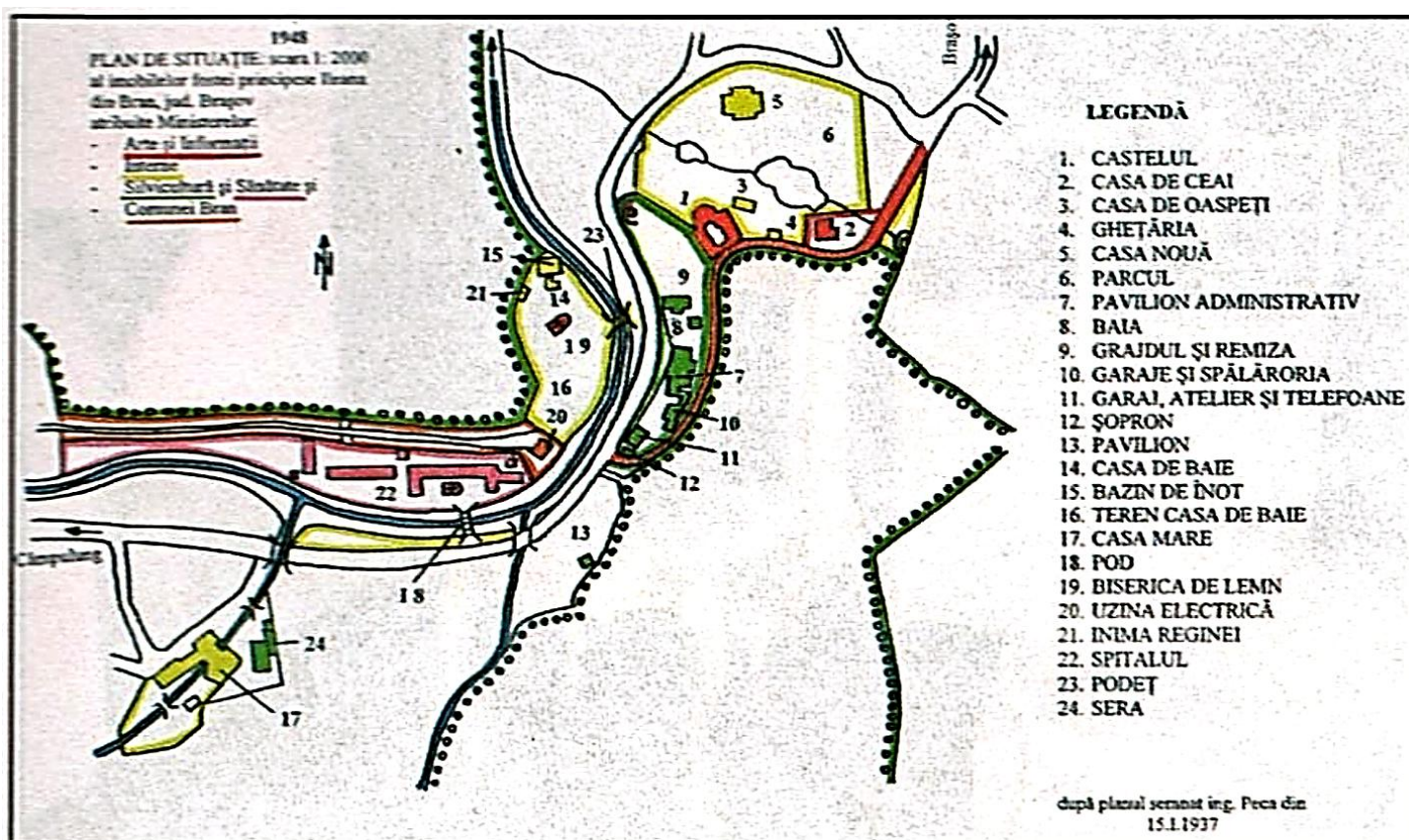
[Crucea Roșie - decorație a Societății ”Regina Elena”]

[Se observă, și pe ștampila și pe insigna ”SPITALUL INIMA REGINEI” monograma Principesei – o ancoră încoronată, flancată de inițiala I dublată ca și în ”cifra” Regilor Carol I, Ferdinand și Carol al II-lea]

Planul de situație al imobilelor "fostei Principese Ileana"

Este dramatic să vedem cum, încă din anul 1948, al plecării sale, în loc să le denumească "fostele imobile ale Principesei Ileana", noii stăpâni scriau "imobilele fostei Principese Ileana" pe care le împărțeau după plac Ministerelor Sănătății, de Interne, al Silviculturii, Artelor și Informațiilor precum și comunei Bran. Iluzie deșartă a unei vremelnice dictaturi (ce nu avea să-i supraviețuiască) că, după confiscarea proprietăților, îi pot confisca și înaltul titlu moștenit de Principesă – mai presus de toate un loc câștigat pentru eternitate în inima românilor (și pe care cei limitați la "materialismul dialectic" îl urau pentru că nu-l puteau înțelege).

Reproducere a planului de situație – redată cu acordul doamnei Nicoleta Dana Petcu – Șefă de secție la Muzeul Național Bran, din articolul său "Asociația creștină a femeilor române și casa mare din Bran a reginei Maria a României"- apărut în revista "MUZEUL NAȚIONAL", nr 1/2013 – vol. 25, pag. 259-270, publicată de Muzeul Național de Istorie al României

Correspondența privind construirea primelor barăci

34 36 00

Copie după 2 scrisori ref. la Baracă Bran
=====

Industria și Comerțul Fierului
"Rogifer" Fabrică Tohan

No: 06061, din 24.VI.1944

Alteței Imperiale Arhiducesei Ileana, Prințesă României

B r a n .

Luând cunoștință de intențiunea Alteței Voastre Imperiale de a ridica un Dispensar - medical pe Terenul Alteței Voastre din Bran - Fabrică " Rogifer " Tohan, V'ar rămâne recunoscătoare dacă Alteță Voastră Imperială i-ar permite să concure la realizarea acestei dorinți, furnizându-Vă materii prime, inventar sanitar și mână de lucru, in limitele posibilităților noastre, cu singură rugăminte de a admite ca, la nevoie, angajații noștrii bolnavi să fie internați in dispensar, fără a cere vre un amestec in conducerea sau a stânjeni cu ceva acțiunea Alteței Voastre Imperiale. -

In așteptarea răspunsului Alteței Voastre Imperiale, vă rugăm să primiți asigurarea deosebitei noastre stime.-

Societatea Romăno Germana pentru Industrie
și Comerțul Fierului S.A.R.Fabrică Tohan.
Serbu + indiscifrabil.

) Răsunul A.S.I., Bran, 28.Iunie 1944

Către Fabrică " Rogifer " Tohan.

Adăns mișcată de frumoasă D-vstră ofertă din scrisoarea D-vstră No: 06061 din 24.Iunie 1944, vă mulțumesc din tot sufletul și primesc bucuros prețiosul și inimosul concurs ce mi-l dă Fabrica Rogifer Tohan, pentru realăzarea Dispensarului Medical " Inimă Reginei " la Bran,dispensar ce urmează să ajutoreze poporul acestei comune și imprejurimi.

Având in vedere însă nevoia cea mare a bravilor noștri ostași răniți pe câmpul de luptă, il voi pene deocamdată la dispoziția Crucii Roșii pe timoul acestei campanie, pentru dispersarea spitalului Z.I. 161.

Incă odată vă mulțumesc pentru ajutorul dat și pentru priceperea ce ați aratat-o intreprinderii mele, asigurându-vă de toată grija ce o voi purta angajaților D-vstră ce ar fii internați in Dispensarul Meu

I l e a n a .

Colonelul Chiril Șerbu (n. 23 august 1889) - Directorul "ROGIFER" Tohan-Zărnești (parte a grupului industrial Malaxa). Șeful promoției 1911 a Școlii de Artilerie București.

S-a ocupat cu înzestrarea armatei în perioada interbelică, fiind pentru scurt timp și Subsecretar de Stat al Aprovizionării în guvernul Constantin Sănătescu (de la 1 la 27 septembrie 1944 - când a demisionat).

Școala din Bran – Poarta

- locul unde au fost găzduiți soldații răniți în vara lui 1944 -

Dr. med. Radu Pușcariu:

Anul CXV — Nr. 20. 300 LEI EXEMPLARUL. Sâmbătă 25 Ianuarie 1947.

REGATUL ROMÂNIEI

MONITORUL OFICIAL

PARTEA I-a

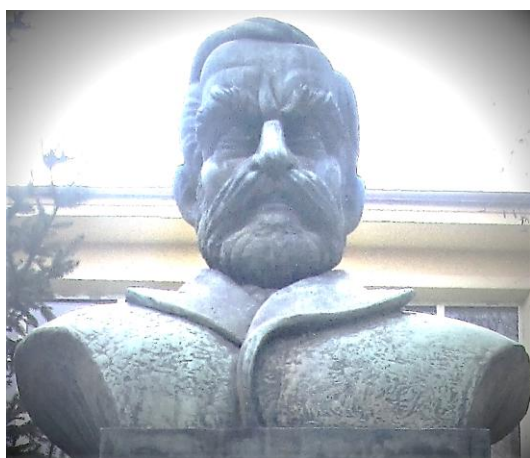
LEGI, DECRETE

JURNALUL ALE CONSILIULUI DE MINISTRI, DECIZIUNI MINISTERIALE, COMUNICATE,
ANUNȚURI JUDICIARE (DE INTERES GENERAL)

D-l dr. Pușcaru Radu se numește
prov. în postul vacant de medic pri-
mar chirurg la Spitalul Inima Reginei
Bran, jud. Brașov, grupa A 13, tip 26,
cu salariul de 11.800 lei.

- Sculptură de inspirație brâncușiană - Mulțumiri d-nei Cristina Ciulei, fiica dr.med. Radu Pușcariu -

- Bustul Tribunalului - Mulțumiri d-lui Constantin Schiau, profesor la Liceul "Axente Sever" din Mediaș

- O întruchipare plină de expresivitate și umor - Bustul lui "Musicus", dirijorul Dinu Niculescu (1909-1963), expus în holul Teatrului Dramatic din Brașov apoi la "Casa Mureșenilor" (și aflat actualmente la Opera din Brașov) ; cei doi prieteni își dorm somnul de veci în morminte alăturate, la cimitirul istoric "Groaveri" al românilor brașoveni -

Donație – 25 cuverturi de pat de la firma brașoveană Scherg:

KRONSTÄDTER TUCH- UND MODEWARENFABRIKEN
WILHELM SCHERG & CIE A.G.

W 2/Gg

Kronstadt, 24. Juni 1944

Sr. Exzellenz

Herrn General Eugen Zwiedinek von Südenhorst
Obersthofmeister I.K.H. Erzherzogin Ileana

Kronstadt

Im Besitze Ihrer geehrten Zuschrift, die Sie uns gestern
überreicht haben, beehren wir uns, Ihnen hiemit anzuzeigen, daß
wir für das von I.K.H. Erzherzogin Ileana in Kronstadt und Umge-
bung zu errichtende Spital

25 Bettdecken

zur Verfügung stellen.

Wir bitten um gefl. Mitteilung, wo diese Decken übergeben
werden sollen und zeichnen

mit besonderer Hochachtung

Kronstädter Tuch- und Modewarenfabriken
WILHELM SCHERG & Cie. A. G.

Eugen Zwiedinek
W. Scherg

Eforturi de aprovizionare cu hrană pentru spital:

No. 5

1946

luna

Februarie

ziua

Spitalul „Inima Reginei”

Bran-Braşov

către

Prefectura jud. Braşov

Copie

Am onoare a vă ruga să binevoi
a ne aproba deblocarea cantităţii
8.000 kgr. cartofi necesari spitalu
" INIMA REGINEI " din Bran cu cape
de 100 de paturi.

Rugăm deasemeni a ne indica loc
de unde urmează a cumpăra aceşti c

~~Din încredinţarea A.S.I. Arh
ILEANA~~

Mandatarul A.S.I. Arhiduces
Ileana Principesa a Romaniei

Maior

Ionel Cioarba

Eforturi de aprovizionare cu materiale pentru spital:

Administrația Bunurilor
A. S. I. ARHIDUCESA ILEANA,
născută PRINCIPESĂ a ROMÂNIEI.
No.29 din 27.3.1946.-

- 36 -
263

Către

Soc."NITROGEN"

Bucuresti.
Calea Victoriei No.63

Copie

Am onoarea a vă ruga să dispuneți să se distribuie contra cost o cantitate de eter pentru Spitalul "INIMA REGINEI" din Bran, spital ce este proprietatea A.S.I.Arhiducesei ILEANA Principesă a României.-

Rog a ne comunica modalitatea de livrare la adresa Administrației Bunurilor A.S.I. in str.Elina Matei Voievod No.14 bis.(Telefon 3-57-77)

Mandatarul A.S.I.Arhiducesei ILEANA
Principesă a României!-

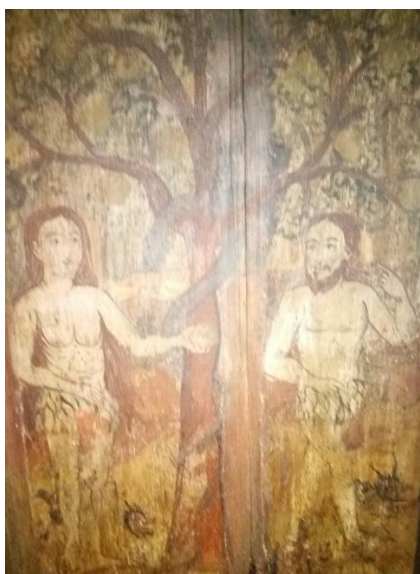

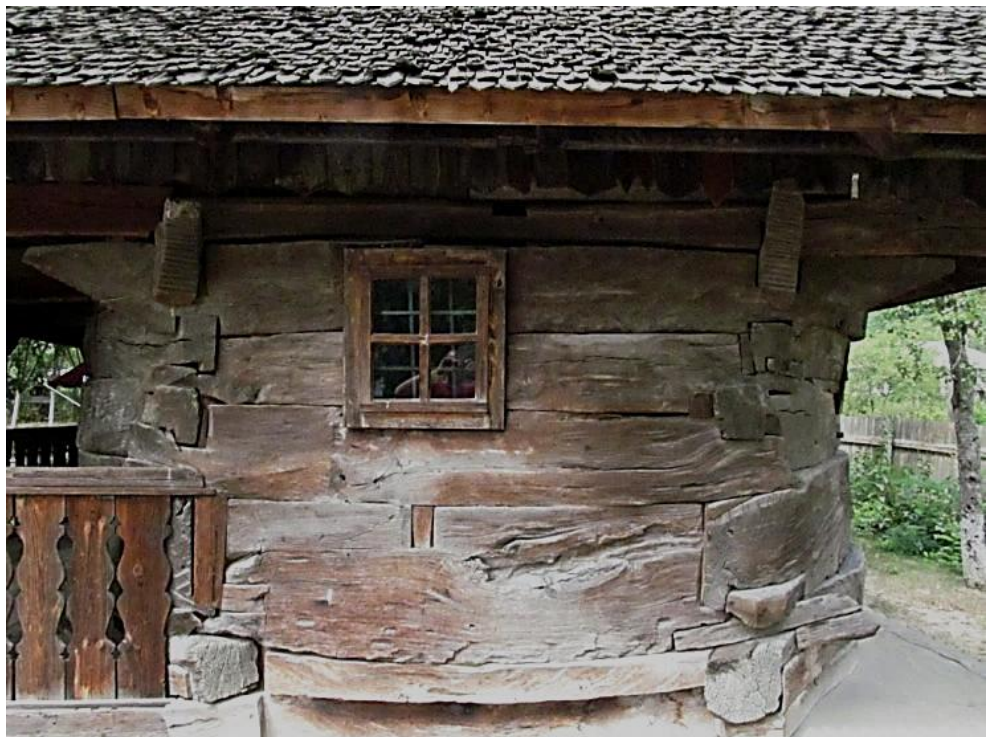
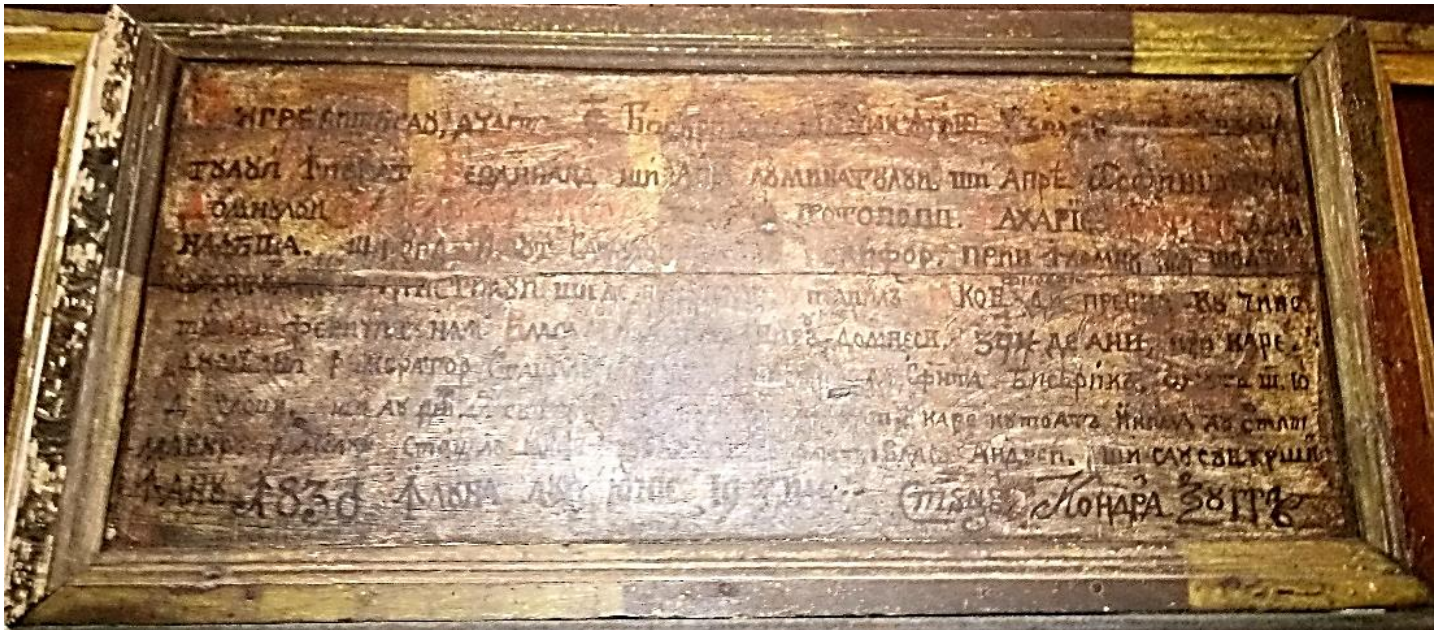
Maior

Ionel I. Cioarba
Ionel I.Cioarba

Biserica de lemn din Lueriu – Bran – Jercălăi

- cadru al unui film Pathe din 1934, cu Regina Maria având un buchet de crizanteme albe, așezați pe iarbă fiind Principesa Ileana și primii ei copilași, Ștefan și Minola –

Permisul de circulație al Principesei Ileana în perioada prezenței sovietice în România

ПРОПУСК № <u>8346</u> ВЫДАН <u>С. В. Великой Княгине Грине</u> <u>Илена</u> на право проезда в пределах территории Румынии на автомашине марки <u>Бьюик</u> двигатель № <u>43.663.087.</u> № <u>6 В(Б)</u> Действителен при предъявлении документов, удосто- веряющих личность. Передача пропуска другому лицу воспрещается. Начальник Военного Оклада С. К. К. в Румынии Полковник МОЛОХОВСКИЙ Начальник Автомот. Оклада В. С. С. К. К. Инженер Майор УШАКОВ <u>1. VI. 1945</u>	PERMIS Nr. <u>37736</u> — <u>93-</u> Eliberat <u>A. S. J. Arhiducesei Ileana</u> <u>a României</u> pentru circulație în cuprinsul României cu Mașina Marca <u>Buick</u> Motor Nr. <u>43.663.087.</u> Nr. circulație <u>6 В</u> Valabil cu legitimația pentru identificarea persoanei de mai sus. Transmiterea prezentului permis altor persoane este interzisă. DIRECTORUL MOTOMECANIZĂREI General de Divizie Aurel Nicolaescu Șeful Serv. Circulației <u>24005 / 1. VI. 1945</u> <u>7.846</u>
---	--

Scutla ord. Nr. _____	<u>269</u> 1 JUN. 1945 Exceptată ord Nr. <u>170086</u> Comisia Recenziilor Auto Maion Comisia de Recenziile Auto BUCUREȘTI Sindicatul Muncitorilor ȘOFERI PROFESIONISTI BUCUREȘTI <u>Joneanu Joneanu</u>
------------------------------	---

Cereri tot mai umiltoare pentru bunuri de strictă necesitate:

No.456.(5.Martie 1947.)

Oner

Ministerul Aprovizionării.-

L O C O .-

Am onoarea a vă ruga să binevoiți a aproba ca Fabricile de postav "Wilhelm Scherg & S.A." din Brașov, să livreze Casei A.S.I. Arhiducesei ILEANA Principesa a României, stofa necesară pentru confecționarea câte unui costum de haine pentru cei 8 membri ai familiei A.S.I. predum și pentru cele 25 persoane cari fac parte din Casa A.S.I.-

4.70v

17. Nov. 1947.

Către

OFICIUL INDUSTRIAL AL ULEURILOR
VEGETALE.

Loco.

Cu onoare vă rog să binevoiți a aproba pentru Membrii Familiei A.S. Regale Principesa ILEANA a României cantitatea de 50 kgr. de ulei (dovleac) absolut necesar pentru întreținerea membrilor familiei A.S. Regale.

Cu stimă:

O N O R

DOMENIUL COROANEI

L o c o

Avem onoarea a vă ruga să binevoiți a aproba și dispune să se distribue contra cost pentru A.L. Principesa Minola și Alexandra ce urmează școala în București, cantitatea de 2 kgr. lapte zilnic și 2 kgr. unt pe săptămână.-

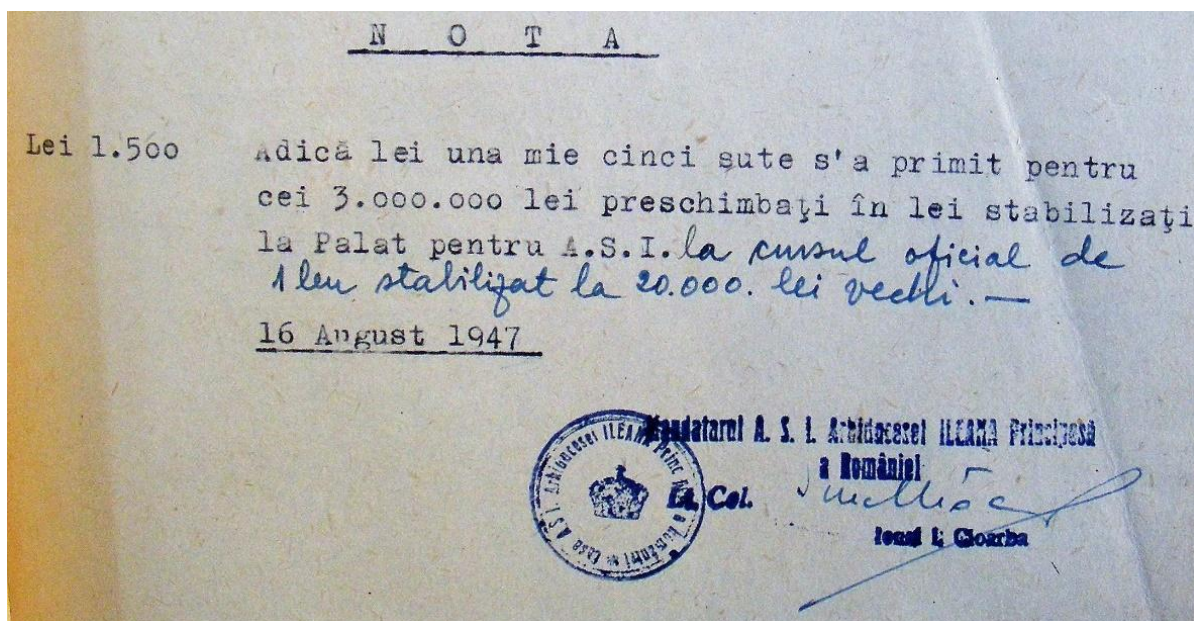
Cu Stima

Mandatarul A. S. I. Arhiducesei ILEANA Principesa

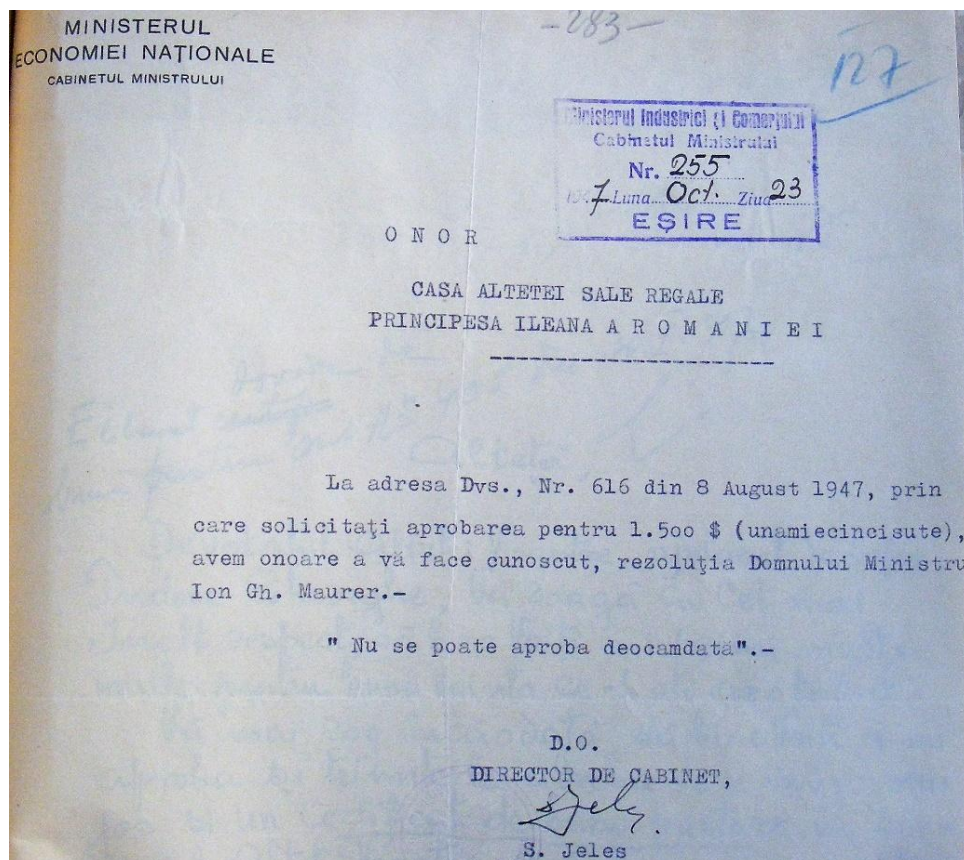
Lt. Col.

Ionel I. Cloarba

Stabilizarea monetară:

Ion Gh. Maurer refuză schimbul din lei în dolari al unei sume puse la dispoziție de Principesa Ileana pentru cumpărarea unei ambulanțe de ocazie:

**Diadema care a strălucit la ultimul Crăciun din Bran
și ilustrele ei deținătoare**

Marea ducesă Maria Pavlovna

- Regina Maria

- Principesa Ileana

Capela "Inima Reginei,, de la Bran

Yesterday evening in spite of rain we blessed the foundations of the copy of Stella Maris which we are building, in the courtyard of the hospital.

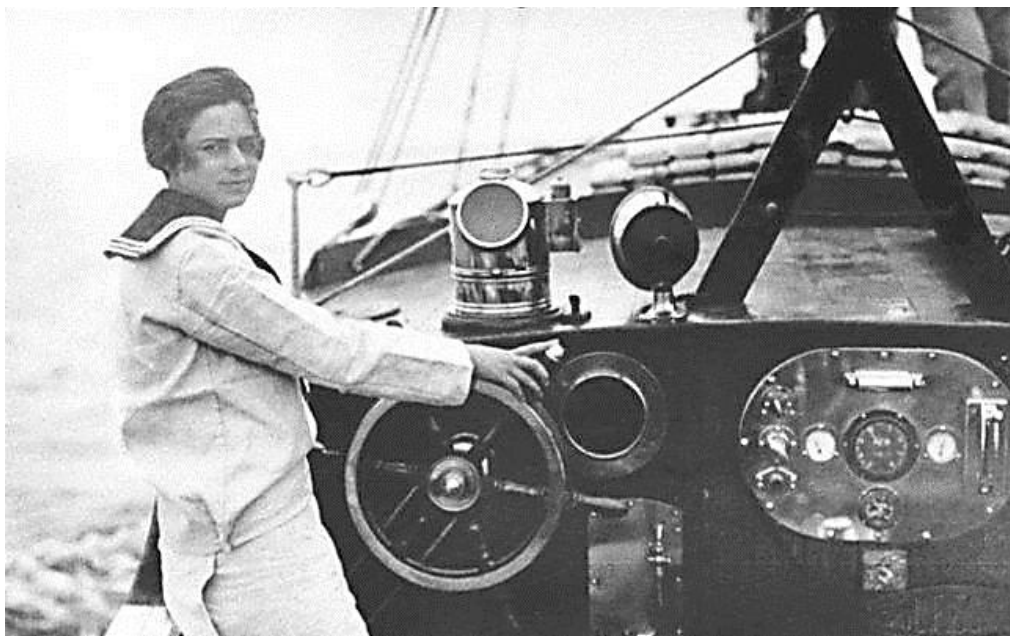

Frumoasa pictură votivă le înfățișează pe Regina Maria și Principesa Ileana în minunatele veșminte de la Încoronarea de la Alba Iulia (15 octombrie 1922)

Spre comparație, pictura votivă de la Balcic ne-o înfățișează pe Ileana purtând nu o bisericuță (ctitor fiind Regina Maria) ci un iaht, "Isprava", pe care l-a pilotat singură după ce a câștigat prin muncă asiduă primul brevet de căpitan de cursă lungă acordat unei femei în România și dreptul de a purta uniforma (foto dreapta).

- 31 august 2011 – Tom Kinter a surprins câteva imagini din timpul lucrărilor la pictura capelei (se observă că îngerul de lângă Principesă și macheta din mâna acesteia sunt doar schițate) –

- pictorul Toma Condrea din Râșnov și ajutoarele sale –

- talentatul pictor acordă un interviu în ianuarie 2017 la Galeria KronArt din Brașov, cu ocazia vernisajului expoziției de Pictură Bisericească realizată împreună cu soția sa, Camelia Condrea –

După 70 de ani, prima slujbă s-a ținut în "Capela Inima Reginei" de către regretatul Protopop Colțea, la 23 aprilie 2018, de ziua Sfântului Gheorghe. Subliniind puternica simbolistică a biruinței asupra Balaurului, în predica sa regretatul părinte Gh. Colțea a arătat că, așa mic cum este, acest lăcaș e singurul construit din temelie de către Familia Regală pe actualul teritoriu al României și că a fost întemeiat de Domnița Ileana cu binecuvântarea Părintelui Arsenie Boca [citat din disertația de Teologie Istorică "Principesa Ileana - Maica Alexandra - Opera și misiunea ortodoxă" realizată de Dr.Ing. Dan-Nicolae Robu sub coordonarea Prof.Univ.Dr. Paul Brusanowski la Facultatea de Teologie a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu]

*Locul unde a fost depusă, în capela Stella Maris de la Balcic, între 1938 și 1940, caseta cu inima Reginei Maria
- oare în care din firidele noii capele "Inima Reginei" și-ar fi dorit să o depună Domnița Ileana? –*

”Max” – Dr. Silviu Octavian Marinescu

Prezentare cf Cap. 9 al cărții <<Spitalul rural "Al. Pâcleanu", comuna Vintilă Vodă - Buzău>>, publicată în 2006 de regretatul prof. Dumitru Cristea-Mânzălești. Mulțumiri Editurii Alpha MDN Buzău și d-lui Eugeniu Stănescu, ultimul director al spitalului devenit astăzi cămin de bătrâni.

Sărac și orfan de ambii părinți (încă din adolescență), tânărul Marinescu învață foarte bine și, în 1941, intră la medicină ca bursier. În 1945, anul al IV-lea de facultate, este încadrat plutonier-sanitar la Spitalul ”Inima Reginei” (având plămânii bolnavi, spera să profite și de aerul bun de munte). În 1946 se căsătorește cu studenta Maria Petrescu, de la Academia Comercială, originară din Bălănești-Cozieni, județul Buzău, fiind cununați de Principesa Ileana și Arhiducele Anton. Octav Marinescu își dă în același an doctoratul cu tema „Plastia vezicii urinare din intestinul subțire”. În 1949 este convocat la Ministerul Sănătății, spunându-i-se că este transferat, ca medic de șantier, la Vișeu de Sus. Refuză transferul ”disciplinar” și, după o scurtă perioadă la Stâlp, la începutul lui 1950 ia în primire Spitalul din comuna Vintilă-Vodă (raionul Beceni) părăginit, cu numai 20 de paturi, pe care, până în 1958 avea să-l transforme într-un spital modern de 120 de paturi. Spitalul avea să fie extins, alimentat cu apă (și apoi canalizat), electrificat (inițial cu un grup electrogen dăruit de fostul său coleg de liceu, ing. Marian Georgescu, ajuns Ministrul Energiei, apoi prin conectarea la rețeaua electrică cu 100 de stâlpi pe care i-a procurat, i-a pregătit cu personalul spitalului și i-a amplasat, pe 10 km, cu ajutorul țăranilor care și-au conectat și casele la lumină) și radioficat, placat cu opaxit (o faianță mai ieftină), dotat cu grup de sterilizare, grup Roentgen, farmacie și echipament decent pentru toate secțiile sale (interne, pediatrie, chirurgie, maternitate și, în pavilion separat, o secție de tratare a tuberculozei). Spitalul a fost dotat la început cu o șaretă și un cal, apoi cu o camionetă și o ambulanță, devenind instituție medicală de centru (care interna și pacienți din restul regiunii), chiar cu activitate științifică.

În anii petrecuți la Spitalul Vintilă-Vodă, dr.med. Octav Marinescu a efectuat 4262 de operații (anii de vârf au fost 1954 cu 723 de operații, 1955, cu 638 de operații și 1956, cu 625 de operații) cu un procent de mortalitate incredibil de scăzut, sub 3%. A fost un exemplu de caldă omenie și voie bună, animator de acțiuni culturale (după frumosul exemplu de la Bran) și un talentat poet și prozator.

Fotografie de familie

Bust în holul spitalului din comuna Vintilă Vodă

"Ioana și Vasile" – Marioara Șteblea și Vasile Pitiș

Fotografia (după originalul de la studioul Foto "Regal" din centrul Brașovului, condus pe atunci de "Tanti Mița") e reprodusă cu acordul domnului Marius Stoianovici, director general al ziarului brașovean Monitorul Expres, din articolul "Ileana, domnița inimilor din Șchei" apărut la 22.01.2016 (autoare Camelia Onciu, fotograf Bogdan Bălaș).

După cum figurează în "Protocolul cununiilor" din registrele Bisericii "Sfânta Treime" de pe "Tocile" în Șcheii Brașovului, Vasile mai avusese un mariaj anterior iar data reală a căsătoriei lor a fost Duminică, 13 mai 1945. Au fost cununați de preotul Valeriu Voineag iar nași au fost Principesa Ileana și fiul ei Prințul Ștefan (încă o confirmare a datei reale, pentru că Arhiducele Anton era încă în domiciliu obligatoriu la castel).

Vasile Pitiș (d.1997, i-a supraviețuit soției aproape două decenii însă era prea bolnav pentru a veni în 1990 la reîntâlnirea de la Bran cu Principesa Ileana). Vasile fusese luat prizonier la "Cotul Donului", iar după doi ani în Siberia a acceptat să se înroleze în Divizia "Tudor Vladimirescu", fiind rănit în luptele de la Debrețin și ajuns astfel la Spitalul "Inima Reginei".

No.106 (5.VI.46.)
Onor
MINISTERUL DE RAZBOIU
Directia Superioară Sanitară.-
(D-1 G-ral Zamfir)

Am onoarea a inainta anexat raportul No.1573
din 24 Mai 1946 a Spitalului Militar Brașov, cu
o cerere a invalidului de războiu Pitiș V.Vasile
din Bran-Brașov.-

Este dorința A.S.I.Arhiducesei ILEANA ca cere-
rea invalidului de război Pitiș V.Vasile, care
îndeplinește funcția de administrator al Spitalu-
lui "INIMA REGINEI" din Bran, să fie soluționată
vavorabil.-

DIN INALTA INCREDINTARE:

Ileana – vechea prietenă din Șcheii Brașovului

Ileana Rosetti (1908-1978): fiica lui Radu R. Rosetti (general și cărturar român) și a Ioanei Știrbey (sora Prințului Barbu Știrbey căsătorită Rosetti, și decedată în 1914 la nașterea ultimului din cei 4 copii – Ileana, Radu, Ioana și Elisabeta)

Generalul Radu R. Rosetti împreună cu fiica sa Ileana la Brașov (pe terasa casei descrisă în carte). Fotografie din august 1948. Zâmbetul sărmanei Ileana avea să se stingă peste numai cinci zile când tatăl său a fost arestat (după 10 luni el a încetat din viață la închisoarea Văcărești).

Fotografia provine din colecția regretatului Radu Beldiman – *mulțumiri d-lui dr Narcis Dorin Ion și multă recunoștință d-lui Ion Varlam, o mare personalitate a intelectualității rezistente de origine aristocratică (fiul Elisabetei - Safta, fiica cea mică a generalului).*

Radu R. Rosetti (1877-1949) a fost un istoric și general român, membru titular al Academiei Române. Întemeietor, în 1924 al Muzeului Militar Național (pe care l-a condus până în 1931), conservator al Bibliotecii Academiei Române (1935–1945) și Ministru al Educației și Culturii Naționale (ianuarie–noiembrie 1941).

Noelle - Maria-Emanuela Racoviță ("Racovitză"), 1908-1992

Cel mai mare dintre copiii lui Noelle, Ștefan Racovitză, biolog (ca și mama sa, fiind rude îndepărtate ale vestitului savant Emil Racoviță), jurnalist și scriitor, specialist în științele comunicării, stabilit în Elveția din 1978, a lăsat emoționante mărturii în cartea sa "Scene din viața unui dușman de clasă" apărută în 2013:

"Din casa nouă, abia echipată și mobilată [din Poarta-Bran, pe terenul dăruit de Domnița Ileana], am fost evacuați după nici un an de la plecarea Familiei Regale în urma abdicării Regelui Mihai".

[...] "Mama, o femeie inteligentă, frumoasă, instruită, cu un umor devastator, plină de viață, cu simțul datoriei și foarte răzbătătoare"...ajunsă [după ce încercase, un timp, să se adăpostească la conacul bunicilor materni, Jurgea, de la Negrilești lângă Tecuci], cu domiciliu obligatoriu la Câmpulung [Muscel]".

[...] "A făcut față imediat, senină și cu curaj. Și-a așteptat bărbatul [aviatorul pensionar Constantin Georgescu, al doilea soț, arestat de două ori și închis 7 ani în pușcăriile staliniste], ne-a hrănit, spălat, crescut și educat cu o energie inepuizabilă."

[...] "La o săptămână, două, Nenea Dinu (Noica) care trăia singur fiind divorțat de Wendy, prima lui soție, englezoaică, plecată în Anglia cu cei doi copii, făcea un turneu de vizite în cartierul în care locuiam noi, alături de toți Rosetteștii și încă vreo câțiva <<foști>>".

Nicolae Tătăranu - General (n.1890 - d.1953 la închisoarea Sighet)

Despre acest erou al primului război mondial și important comandant în cel de al doilea război mondial, d-l prof.univ. Alesandru Duțu, doctor în Istorie Militară, consemnează următoarele: "Spre surprinderea tuturor, în seara zilei de 13 ianuarie 1943, generalul Nicolae Tătăranu, comandantul Diviziei 20 infanterie, și-a părăsit camarazii și subordonații care luptau în încercuire, la Stalingrad, în condiții dramatice, îndreptându-se, pe calea aerului (cu un avion german) spre București pentru 'a raporta situația', așa cum menționează jurnalul de operații al mării unități."

Plecarea generalului s-a făcut cu acordul generalului Friedrich Paulus, comandantul Armatei 6 germane, dar odată ajuns la București, generalul Tătăranu a fost întâmpinat de reproșurile mareșalului Antonescu: "Rău ai făcut că ai plecat. În calitate de comandant al trupelor române din Stalingrad trebuia să pleci cel din urmă. Nu te-ai gândit ce vor spune ostașii români din Stalingrad când vor afla că dumneata, comandantul lor, i-ai părăsit în momentele cele mai grele". Deși a plecat cu un avion înapoi către Stalingrad, în 19 ianuarie, generalul a acuzat o criză de Parkinson, s-a oprit la Tiraspol, apoi la Rostov și, în pofida ordinelor mareșalului, s-a întors la București unde a fost spitalizat și pus la dispoziția Ministerului de Război care (după ce Hitler ar fi intervenit în favoarea generalului pe lângă mareșal), la 1 octombrie 1943, i-a încredințat comanda părții sedentare a Corpului de Munte, la Sibiu și, ulterior, comanda Garnizoanei Brașov.

Dr X - Salvator Cupcea (1908-1958)

Cinstit ca fiu de seamă al Careiului, a fost unul dintre întemeietorii școlii clujene de psihologie. Deși o personalitate cu importante merite științifice și o reală generozitate, Salvator Cupcea a avut și mari defecte. Nicolae Balotă scrie, cu eleganță, în 2010: "Al. Roșca și cel mai bun amic al său, Salvator Cupcea, s-au îndreptat mai întâi spre extrema dreaptă, cotizând în mod discret (și mai ales prudent) la casa Legiunii, pentru ca mai apoi să considere că e mai „consult“ pentru ei – cum ar fi spus bătrânii ardeleni – să vireze la stânga, la extrema ei nefastă, adică la comuniști.”

Detaliile de mai jos sunt atât de dramatice, încât voi cita direct relatările seci din cartea "Mărturii asupra unui veac zbuciumat" (ed. Fundației culturale române, 2002 - www.margineanu.ro/psychologist/download/Marturii.pdf) scrisă de Nicolae Mărgineanu. Acest savant, cu cercetări interbelice de psihologie matematică la Harvard și alte universități nord-americe, a fost un puternic promotor (la cel mai înalt nivel) pe lângă oficialitățile S.U.A. al revenirii depline a Transilvaniei de Nord la România de la sfârșitul anilor '40 - superb act de patriotism "răsplătit" ulterior de autoritățile staliniste cu 16 ani de închisoare (descriși, în parte, de filmele marelui cineast Nicolae Mărgineanu, fiul său). După demascarea complicității psihologului Al.Roșca și, indirect, a lui Salvator Cupcea, cu legionarii care l-au împușcat în 1938 pe rectorul universității clujene, Florian Ștefănescu-Goangă (căruia N. Mărgineanu a îndrăznit... să-i salveze viața), alte mărturii sunt redată mai jos:

[sf.1940 - C.Daicoviciu:] "De aceea te sfătuiesc să mergi la Traian Herseni [secretar general în Ministerul legionar al învățământului], cu care știu că ești bun prieten, și să te interesezi de situația ta, deoarece [colegii] Roșca și Cupcea au întocmit un dosar împotriva ta, pe care l-au dat lui [Iordache] Făcăoaru [eugenist rasist], acuzându-te împotriva legionarilor, aducând și concursul profesorilor tăi din America. Ești acuzat apoi că ești înfeudat „francmasoneriei“ americane, de care, vezi, legionarii fac foarte mult caz. De asemenea, ți se obiectează că la cursurile tale și în lucrări combați rasismul”.

[...] "faptul că la noua sa locuință [Goangă] era vizitat numai de mine, nu și de Roșca și Cupcea, nu i-a mai părut suspect, iar ca să-i spun de untirile lor împotriva lui și a mea nu puteam, deoarece l-aș fi îngrijorat și mai mult. Nu i-am spus nici după căderea legionarilor, când aceștia depuneau toate eforturile ca să se lepede de ei. Speriat din cale afară de colaborarea cu legionarii, după izbucnirea războiului, Cupcea a cerut mobilizarea, plecând pe front, de unde s-a reîntors în concediu numai după un an, purtând cu multă mândrie o decorație germană pe piept."

[pag.165] "Demiterea mea din Universitate. În timpul când puneam și eu modestul meu umăr pentru drepturile românești asupra retrocedării integrale a Transilvaniei, Alexandru Roșca și Cupcea, înscriși după 23 August în Partidul Comunist, depuneau toate eforturile pentru a mă scoate din universitate. [...]

[Al. Roșca] Se lăuda, de asemenea, că împreună cu Cupcea au fost și la Teohari Georgescu, ministrul de interne, cerând arestarea mea din cauză că între studenți se contura o mișcare tot mai accentuată de simpatie pentru Asociația româno-americană."

D-na X - Principesa Ileana scria că "fusesse femeie de serviciu la un spital". Un venerabil profesor universitar clujean mi-a relatat însă că S.Cupcea s-a îndrăgostit de ea după ce a remarcat-o într-unul din "stabilimentele" clujene pe care le controla ca șef igienist. Deși nu e susținut documentar, acest fapt s-ar potrivi cu personalitatea în alb și negru a lui S.Cupcea.

Dr John și Dr Lucy – Mircea și Eliza Lăzărescu (cu numele de fată Crăescu):

Dr. Lăzărescu Crăescu Eliza, medic secundar, categoria XII, coeficientul 2,90, clasa 10, se transferă cu post cu tot, dela Spitalul Bran-Brașov, la Spitalul Călărași, Serviciul interne.

Dr. Lăzărescu Mircea, medic secundar, categoria XII, coeficientul 2,90, clasa 10, se transferă cu post cu tot, dela Spitalul Bran-Brașov la Spitalul Călărași, Serviciul chirurgie.

O asistentă medicală – Maria Ciolan

Părintele Arsenie Boca menționa la finalul declarației date în 5 octombrie 1955 la Securitate: „Când [Domnița Ileana] a plecat din România, mi-a lăsat o scrisoare în care îmi scria că îmi mulțumește, întrucât am fost o lumină în viața ei. Această scrisoare mi-a fost adusă de Maria Ciolan. Scrisoarea poate fi găsită la mănăstirea Sâmbăta de Sus, împreună cu mai multe cărți care sunt ascunse sub streșina casei de oaspeți a mitropolitului, la locul indicat de mine în schița pe care am făcut-o,,.

Așa cum relatează D-l Sebastian Mălușelu, după desființarea de către comuniști a Mănăstirii Vladimirești (și a anexei de la Cudalbi unde viețuia Maria Ciolan, sub noul său nume, Măicuța Sebastiana), ea a revenit la Bran, lucrând la ”Spitalul Unificat” (așa cum se numea după plecarea Domniței Ileana). ”Dar a rămas în viața aceasta duhovnicească, având multă credință în Dumnezeu. Mergea la mănăstiri, la biserică... și făcea mult bine! De copiii care se nășteau bolnavi, despre care se vedea că nu au zile multe, ea se îngrijea și îi boteza.” (citată din cartea “Lăsați-vă în grija lui Dumnezeu. Mărturii despre Părintele Arsenie Boca.”- volum coordonat de teologul Romeo Petrasciuc, Ed. Agnos, Sibiu, 2014).

O altă asistentă... care era de fapt un asistent – Iul (Iulian) Grosu (1926-1972)

Așa cum o să vedem, autoarea a avut toate motivele să ascundă în carte prezența unui astfel de personaj. Doar o parte din ștregăria lui se regăsește adăugată la profilul real al lui Badillo (”Bădilă” – Windhab, care, așa cum se arată în Epilog, s-a căsătorit cu Grete și i-a urmat pe Ileana și Anton în exil, rămânând în Europa atunci când aceștia au decis să plece spre Argentina).

Detaliile de mai jos mi-au fost puse la dispoziție cu multă amabilitate de Honoriu Popescu un mare iubitor al Branului (unde a fost farmacist în tinerețe) ajuns profesor universitar la UMF ”Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, inventator și savant de prestigiu, Membru în Académie Internationale d’Histoire de la Pharmacie și Membru de onoare în Academia de Științe Medicale din România. În cartea sa de memorii, ”Dincolo și dincoace de uitare”, apărută în 2011 el îl prezintă pe Iul Grosu, bunul său prieten, ca fiind inspiratorul personajului Badillo din povestirea Principesei. Totuși, în 1947, într-o broșură tipărită și asumată oficial, Principesa menționează în clar numele Windhad-Bădilă (se pare că s-a strecurat o eroare de tipar, numele corect, comun în Austria și Ceho-Slovacia ar putea fi Windhab), medicinistul neamț de care își amintesc clar și Sandi (fiica Principesei) și d-na Cristina Ciulei, fiica doctorului Radu Pușcaru. Așa cum rezultă din citatele de mai jos, inteligența Principesei, flerul său nemaipomenit în disimularea multor persecutați pe care i-a salvat cu multă îndrăzneală, par să fie dovedite cu prisosință și de acest tulburător exemplu.

Tatăl lui Iul, ”Victor Grosu, colonel de jandarmi, a fost condamnat la moarte de comuniști, într-un proces intentat unui grup din [fostele] structuri[a]le Ministerului de Interne. Absent la proces, colonelul s-a deghizat baci, la o stână din Munții Călimani. După doi ani, zona a fost înconjurată de securiști. El s-a mutat atunci în Sibiu, peste drum de Securitate, într-o cameră mică, secretă, în care abia încăpea un pat. După alți doi ani, procesul lotului s-a rejudecat, iar colonelul a fost declarat nevinovat.” Între timp însă, din păcate, Iul fusese exmatriculat din facultate ”pentru că era fiul unui condamnat la moarte.” Reușise să fie admis la Medicină ”îndrumat de chirurgul de excepție care a fost Dr. Radu Pușcariu.” ”În anii 1946 - 1948, ca student medicinist lucrase voluntar în Spital[ul Inima Reginei], îndrumat de Dr. Radu Pușcariu. Principesa Ileana îl amintește de mai multe ori [...] și povestește cât de devotat și eficient a fost, dar îl numește Badillo. Ca să-l protejeze de persecuțiile regimului comunist, nu-i spune adevăratul nume și afirmă că a părăsit România. Motivul? Tatăl lui Iul, Colonelul Grosu, era condamnat la moarte în lipsă și căutat în toată țara, pentru a fi executat.” După plecarea Principesei și ”după exmatriculare, a fost [re]angajat în Spitalul Bran pe post de soră șefă, pe timpul când nu se inventase în România spița asistenților medicali. Competent, energic și eficient, chemat totdeauna acolo unde erau dificultăți, Iul găsea rezolvări imediate. Era respectat de toate subalternele, iar medicii îl tratau ca egal. Pentru că d-l colonel Victor Grosu [tot] nu putea fi găsit și executat, [până la urmă] în 1950 și 1951, fiul său Iulian a fost deținut politic în lagărul din șantierul Bicăz.” ”Pe când lucram [ca farmacist] în Bran, Iul se documenta frecvent din cunoscutul tratat de anatomie Testut. Pentru cunoștințele lui teoretice și practice, la cazurile dificile, medicii îl chemau colegial, după obiceiul doctorilor de demult, de a se consulta între ei. Era vesel, inteligent, voinic, puternic, generos și dispus să dea oricând ajutor cuiva, oriunde. Însă în spital devenea cel mai util. Iar când se impunea o transfuzie imediată, era donatorul universal disponibil.”

Rosa – de această pacientă, d-na Cristina Ciulei, fiica doctorului Radu Pușcariu, își amintește că și-a pierdut la un moment dat răbdarea și a dispărut, deși chirurgul și tânărul său discipol dr. Marinescu n-o considerau deplin restabilă.

Mireasa furată – conform relatării D-lui Sebastian Mălușelu, ea trăia încă, foarte bătrână, la data apariției traducerii ”Spitalul Inima Reginei” ; după ce a rămas singură a revenit pe meleagurile natale, refuzând însă cu hotărâre să mai comenteze întâmplările de la ”nunta care n-a mai avut loc”.

Doamna Habsburg – Doamna Issărescu – Maica Alexandra

Drumul peste Atlantic. Prima destinație,

Argentina. Pe chipul Principesei se așternuse acel zâmbet trist al celor doi ani în care a fost ”moartă sufletește”. La Buenos-Aires a înființat un cămin, ”Regina Maria” în sprijinul refugiaților români. Acel ”generos prieten” pomenit în Capitolul 18, ca principal sprijin în ridicarea capelei din curtea spitalului (după ce Ileana intervenise pentru el la noile autorități comuniste), avea să se transforme într-un escroc ce le-a secătuit economiile în aventuri financiare (o așa-zisă afacere cu cabluri electrice, în care l-a atras pe Anton încă din Elveția unde, însă, nu le erau permise activități lucrative). Ileana aprecia că pierderile ei au depășit 75000 de dolari (peste un milion de dolari S.U.A. în banii de astăzi) iar

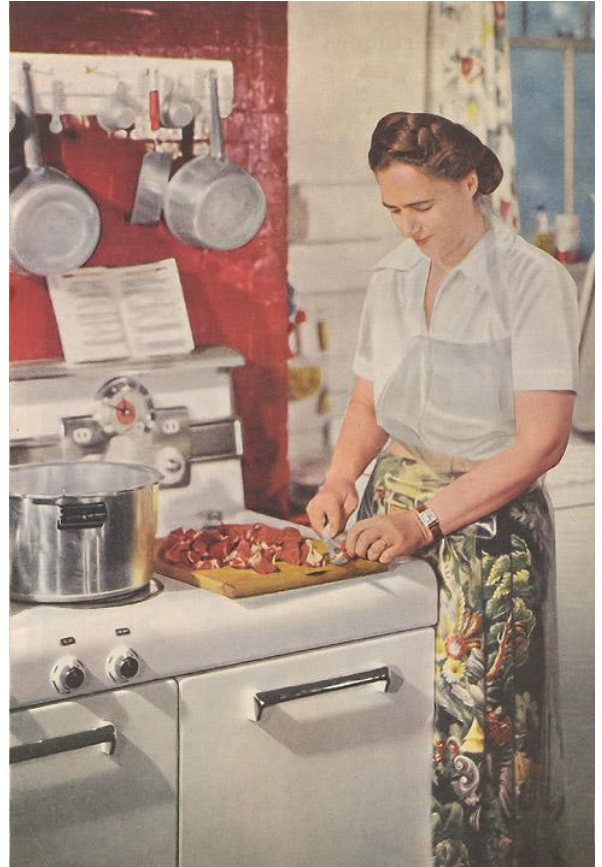
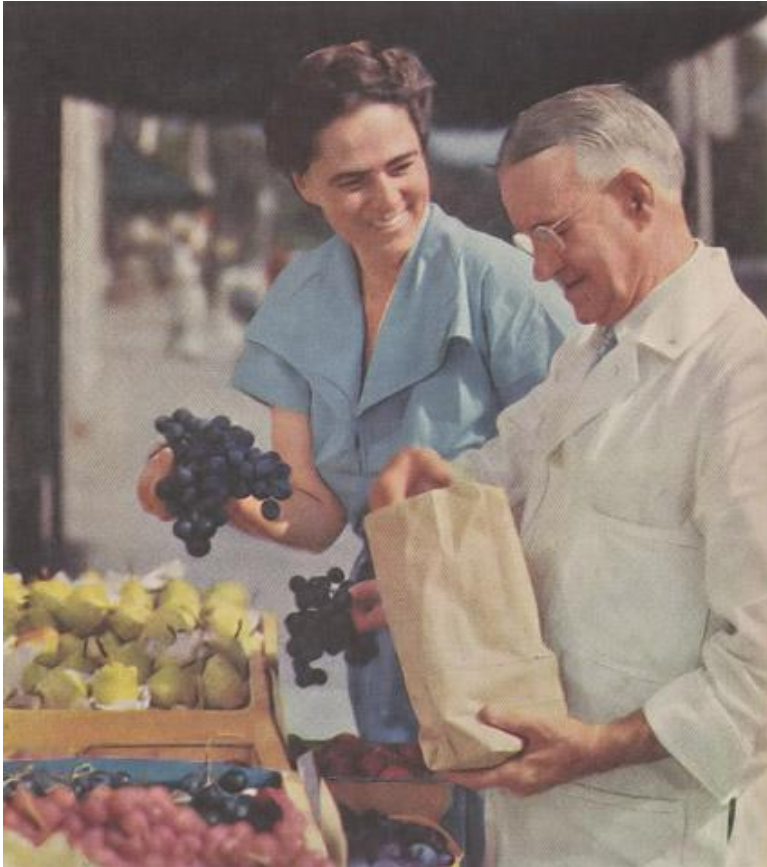
vechiul ”prieten” a devenit un dușman care va încerca apoi să o discrediteze (cu fel de fel de calomnii pornind de la ajutorarea legionarilor – care, întâmplător, erau numeroși printre refugiați – și până la combinații diverse cu Bodnăraș și alți comuniști, înainte de exil; și cum din calomnii mereu rămâne ceva, Ileana mai apare pe alocuri, în aprecieri deplasate, ca una dintre ”mătușile roșii” ale Regelui Mihai – alături de sora ei Elisabeta). Conform autoarei canadiene Bev Cooke – numele acestui personaj nefast (un ”prieten” devenit dușman tocmai în anii grei de început al exilului) este Ștefan Țoculescu iar conflictele sale fiscale cu statul argentinian (care au continuat până târziu în anii '50), pot fi încă urmărite de oricine în documentele publice din Internet.

Primii ani în S.U.A. Principesa Ileana a sosit în noua ei patrie în anul 1950. Neavând bani de asigurare, a adus prețioasa diademă în bagajul de mână din avion. A reușit s-o declare oficial și apoi s-a străduit să o vândă cu un preț suficient pentru achiziționarea unei case la Newton, lângă Boston – Massachusetts, unde s-a mutat doar cu copiii.

<https://www.redfin.com/MA/Newton/28-Hyde-Ave-02458/home/11473313>

Fotografiile de mai jos sunt din ”Ladies' Home Journal”, numărul din decembrie 1951, în care Principesa Ileana începea publicarea unor fragmente din prima ei carte. Fără să-i ceară acordul, redacția anunță un fel de poveste a Cenușăresei în sens invers, și o intitulează ”Am fost o Prințesă”.

Cu multă demnitate, Ileana condiționează continuarea publicării de revenirea la titlul ”Trăiesc din nou” arătând că ESTE o Prințesă, că nimeni nu îi poate lua acest titlu iar, prin absurd, renunțarea la el ar însemna și că acceptă abdicarea forțată a Regelui Mihai.

Ileana e prezentată în noua ei postură de gospodină chibzuită la cumpărături.

Fără alt ajutor la bucătărie, se bazează pe o mașină electrică de gătit semi-automată și pe rețetele din cartea de bucate, pentru prepararea unei tocane de carne de vită care a ieșit foarte gustoasă de la prima încercare. Când s-au mutat în casă nouă, au avut doar 7 scaune, 7 paturi și un splendid covor oriental moștenit de la țarul Alexandru al III-lea. Au mâncat în bucătărie până când, din cei 25 de dolari obținuți pe prima ei conferință, Ileana a achiziționat o masă de ocazie pentru sufragerie. Rochia de lână și-o cumpăraseră cu 7 dolari din departamentul de la subsolul vechiului magazin universal Filene's din Boston.

Primul Crăciun în Statele Unite. Înainte de împărțirea darurilor, s-a păstrat un moment de reculegere, la lumina lumânărilor, cu gândul la cei rămași dincolo de Cortina de Fier care nu puteau sărbători nașterea Mântuitorului.

Principesa ține în mână unul dintre cele trei vase de gătit – un set cumpărat în dar, de la magazinul "5 sau 10 cenți" de către Ștefan (19 ani) - student în primul an la M.I.T. De la stânga la dreapta: Sandi (Alexandra - 16 ani, elevă la liceul Dana Hall), Herzi (Elisabeta) și Magi (Maria-Magdalena), Niki (Dominic - 14 ani, elev la școala Fessenden) și Minola (Maria-Ileana, 18 ani - studentă la colegiul Vassar).

Cu ajutorul prietenilor săi din S.U.A., unii dintre ei vechi colaboratori ai Crucii Roșii din ultimele luni de război, Principesa Ileana s-a străduit să obțină burse pentru plasarea copiilor în școli americane, un proces anevoios de care era condiționată reînnoirea permiselor de ședere.

Divorțul de Arhiducele Anton. După aproape 23 de ani, căsnicia greu încercată de război și de exil, de groaza Ilenei de a se întoarce într-o țară ocupată de trupele sovietice – cum era încă Austria (așa cum, voia insistent Anton, obsedat de revenirea la Sonnberg) ... s-a destrămat prin actul de divorț pronunțat la 19 mai 1954, la Viena.

Căsătoria cu Dr. Ștefan Nicolae Issărescu.

Ileana a acceptat aproape imediat noua cerere în căsătorie iar cununia a avut loc în 19 iulie 1954. Deja rezident american, Dr. Issărescu era foarte cunoscut atât pe plan profesional, ca patolog și promotor al medicinei nucleare cât și în comunitatea românilor din S.U.A. (peste ani, una din inițiativele sale patriotice a fost repatrierea osemintelor generalului Nicolae Rădescu, în noiembrie 2000 când prim-ministrul României era Mugur Isărescu – rudă cu doctorul). Ajutată de soțul ei, Ileana a reușit să obțină rezidența pentru sine (la 3 august 1956) și, după repetate încercări, și pentru copiii săi.

A 10 076 004 (REGISTRATION NUMBER)		<i>This is to certify that</i>	
ILEANA ISSARESCU			
was admitted to the United States as an immigrant			
on	08	03	56
	MONTH	DAY	YEAR
	06		MIA
	DISTRICT		PORT
	Date of Birth		
	01	05	09
	MONTH	DAY	YEAR
	Z-4		F
	TYPE		SEX
and has been duly registered according to law.			
Commissioner of Immigration and Naturalization			
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE			
If 18 years of age or older, you are required by law to have this card with you at all times.			

Form I-151 (1-10-55)

	ADDRESS REPORTS
	You are required by law to notify the Attorney General of your current address each year during the month of January, and to furnish notification of change of address within 10 days from the date of such change. A penalty is provided for failure to do so. Forms may be obtained from any post office. Address reports, applications or letters to the Immigration and Naturalization Service, should include the "A" number shown on the other side.
	BORDER CROSSING CARD
	This card will be honored for border crossing purposes on condition that the rightful holder is returning to the United States from a temporary visit to Canada or Mexico, not exceeding 6 months, and is not subject to exclusion under any provision of the immigration laws.

***O pioasă închinare săvârșită de Principesa Ileana – O minunată icoană și
Pomenirea Regelui Ferdinand, a Reginei Maria și a
tuturor Românilor care și-au dat viața pentru Patrie***

Documentarea privind Icoana bizantină dăruită de Principesa Ileana catedralei anglicane "Sfântul Ioan Divinul" din New York a fost realizată de Dr Ing. Dan Nicolae Robu, Master în Teologie Istorică, pentru Disertația sa "Principesa Ileana - Maica Alexandra - Opera și misiunea ortodoxă" susținută în februarie 2020, sub coordonarea Prof. univ. dr. Paul Brusanowski, la Facultatea de Teologie a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Au mai contribuit:

- *colegii de la Universitatea "Transilvania" din Brașov - dr Florin Sandu (traducător al cărții "Spitalul Inima Reginei" a Principesei Ileana, apărută la Editura Humanitas) și drd Vlad Fernoagă (care, împreună cu Diana Sandu, a efectuat, în 4 ianuarie 2017, o vizită specială la arhivele catedralei)*
- *domnul Wayne Kempton, arhivar al Diocezei Episcopale New York (cu peste 200 de parohii anglicane)*
- *doamna Wesley Usher din New York, consilier profesionist și artist clinic certificat în domeniul serviciilor comunitare și individuale de sănătate mintală (autoare a unei frumoase și tulburătoare serii de prezentări "Viața ca un mit" - www.lifeasmyth.com)*
- *doamna Emmanuella (Nella) Mlynarski – soția Arhiducelui Dominic de Habsburg-Lothringen – care ne-a dat ideea acestei investigații.*

Catedrala Anglicană "Sfântul Ioan

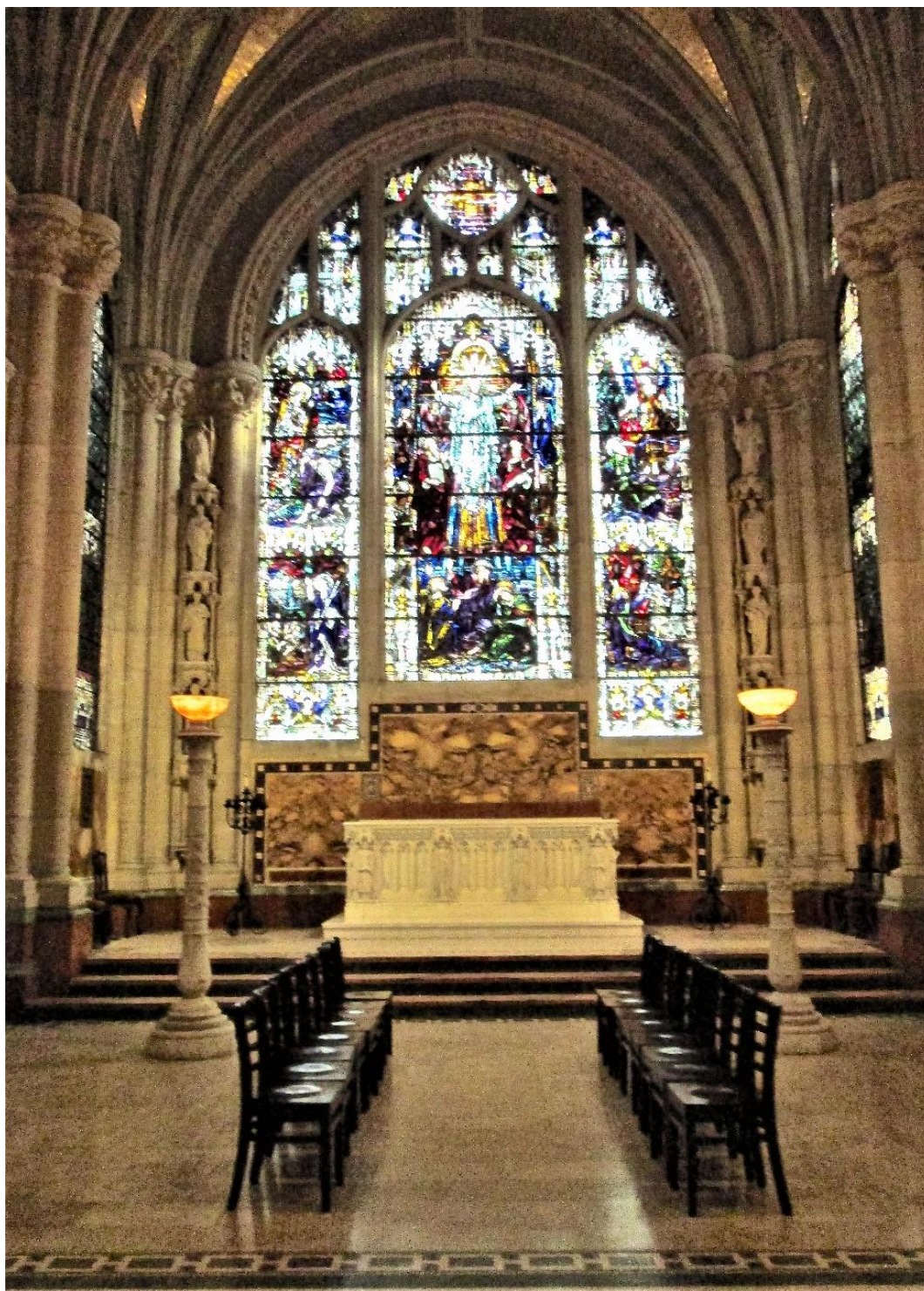
Divinul" din New York este cea mai mare construcție gotică din lume (a 4-a biserică creștină ca suprafață). Proiectul său datează din 1888 iar construcția a început în 1892, continuând și în ziua de astăzi (conform tradiției de a nu se folosi bani de împrumut la construcțiile de biserici). Trebuie remarcată, cu toată recunoștința, generozitatea cu care, în catedrală, au fost construite capele dedicate și altor culte creștine, din respect pentru diversitatea imigranților care au clădit Statele Unite ale Americii.

Dintre cele șapte capele (simbolizând cele șapte limbi – unul din darurile spiritului coborâte asupra apostolilor de "Ziua Cinczecimii"), **Capela Sfântului Mântuitor** (proiectată chiar de arhitecții de început ai catedralei, Heins și Lafarge) a fost prima terminată (în 1904), și primul spațiu de cult finalizat în cadrul catedralei ca un întreg. Capela ocupă un loc central al absidei, imediat după altarul catedralei, în latura ei estică.

Este dedicată comunităților din Biserica Ortodoxă Răsăriteană, cu o iconografie specifică acesteia. De exemplu, vitraliul central, proiectat de maestrul Hardman din Birmingham, descrie Schimbarea la Față, în perspectiva multiplă – de la accentele crucificării (de exemplu, Sfântul Francisc, în tradiție occidentală, poartă stigmatul) la cele estice (ale transfigurării – de exemplu, Sfântul Serafim din Sarov poartă veșminte albe și are un nimb de lumină).

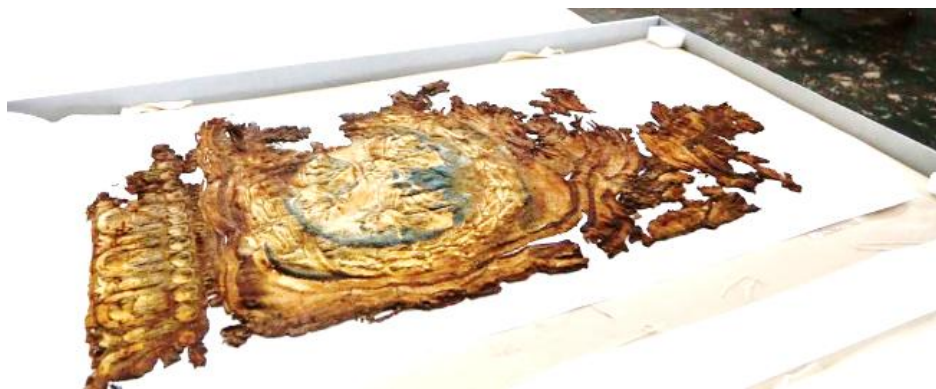

Imaginea de mai jos a capelei e de dată mai recentă și nu cuprinde darurile închinete capelei de-a lungul anilor – printre care și minunata icoană bizantină ce a aparținut Reginei Maria și Principesei Ileana, despre care se vorbește în continuare.

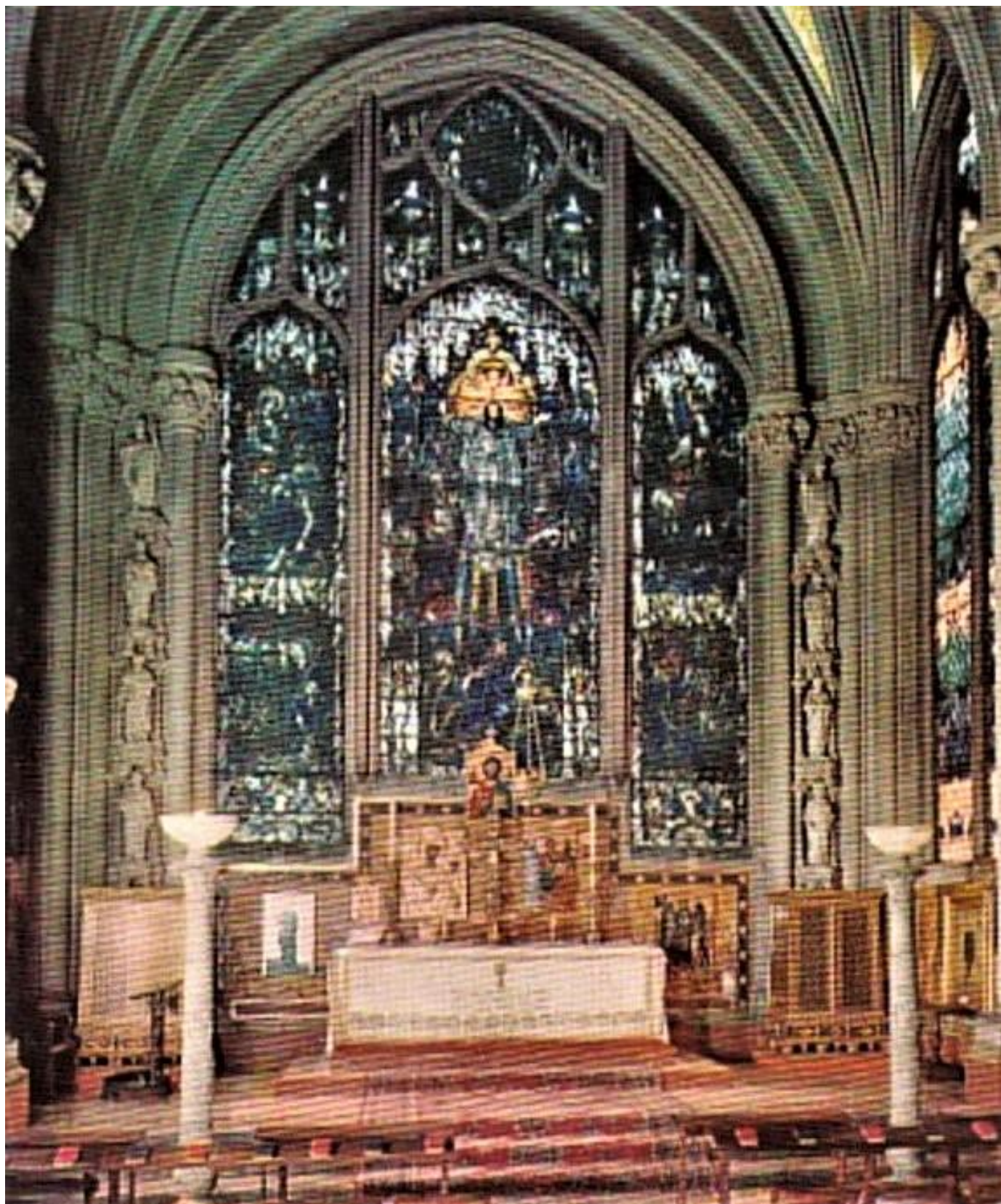
Motivul este incendiul devastator care a cuprins aripa nordică a catedralei la 18 decembrie 2001 și care a provocat mari pierderi (printre care și distrugerea orgii). Lucrările de restaurare a catedralei au durat mulți ani și aceasta a fost re-sfințită de abia în noiembrie 2008.

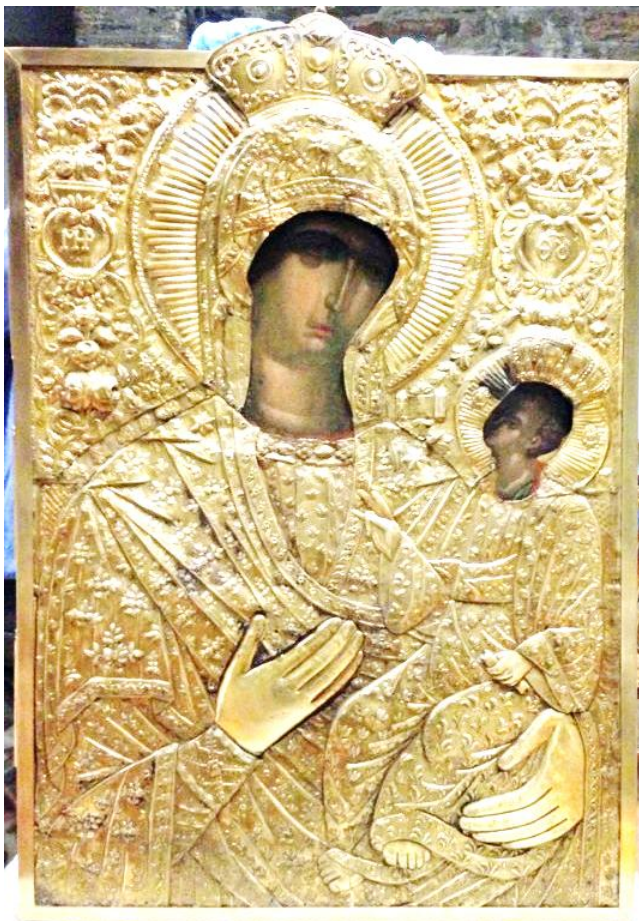

Chiar dacă a supraviețuit, icoana a fost acoperită de un strat gros de funingine și a necesitat o migăloasă restaurare.

Imaginea de mai jos datează dinainte de incendiu. Icoana mare, bizantină (cu acoperământul de argint) se poate vedea la stânga imaginii, aflată sub colțul marelui vitraliu.

Imaginea Fecioarei cu Pruncul ("Theotokos" - Maica Domnului) provine dintr-un prapur bizantin din secolul al XV-lea, montat ca icoană probabil în secolul XVI, cu acoperământul de argint adăugat la sfârșitul secolului XVIII și completat la începutul și, apoi, la sfârșitul secolului XIX.

Sub icoană, Principesa Ileana a comandat așezată o placă cu următoarea inscripție bilingvă. Placa avea (montată pe un mic braț ieșind din partea de jos) și o mică urnă cu țărână românească.

ACEASTA ICOANA ESTE INCHINATA IN AMINTIREA REGELUI
FERDINAND SI A REGINEI MARIA A ROMANIEI SI A TUTULOR
ACELORA CARE SI-AU SERVIT PATRIA, PRIN EROISMUL VIETEI
LOR SAU PRIN MOARTE DE MARTIR.

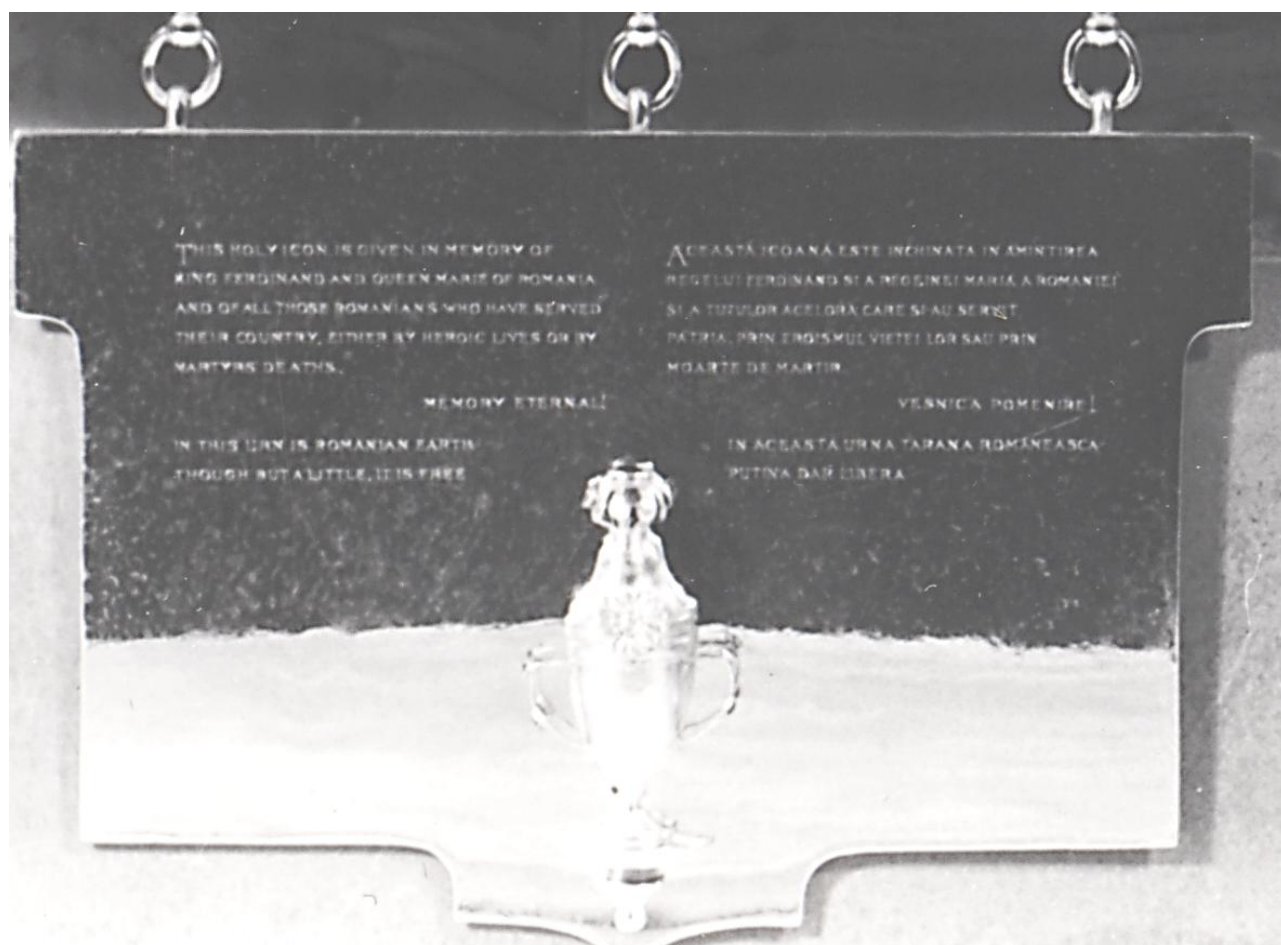
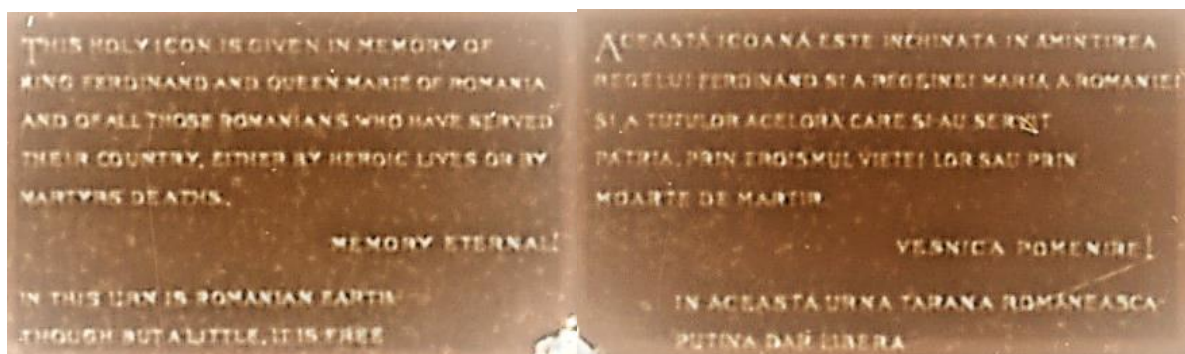
VESNICA POMENIRE!

IN ACEASTA URNA TARANA
ROMANEASCA PUTINA DAR LIBERA

(THIS HOLY ICON IS GIVEN BY ILEANA, PRINCESS OF ROMANIA,
IN MEMORY OF HER PARENTS, KING FERDINAND AND QUEEN MARIE,
AND OF ALL THOSE ROMANIANS WHO HAVE SERVED THEIR COUNTRY
EITHER BY HEROIC LIVES OR BY MARTYRS' DEATHS.

MEMORY ETERNAL!

IN THIS URN IS ROMANIAN EARTH-
THOUGH BUT A LITTLE, IT IS FREE)

Din păcate, la data vizitei de documentare, 4 ianuarie 2017, placa și urna se aflau încă rătăcite (de icoana care fusese supusă restaurării) în mulțimea de artefacte afectate de incendiul 18 decembrie 2001. Sperăm că vor fi regăsite într-o bună zi.

THE CATHEDRAL CHURCH

December 8, 1954

Memorandum from the Dean

To: The Bishop

Re: Gift of Ikon

gth

Princess Ileana has offered to the Cathedral a handsome Roumanian ikon (about 4' x 7'), faced with silver. The Canon Sacrist has looked at it and shares my enthusiasm for it. Mr. Constantine Antonovici (the sculptor of the Bishop Manning sarcophagus and, as you know, a Roumanian) happened in this morning and looked at it and also attested to its excellence. It is at the moment sitting in my office until final decision is made as to where it should go.

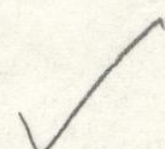
She would like to give it as a memorial to her mother and father (Queen Marie and King Ferdinand I) and to Roumanians who have given their lives for their country. The east end of the north wall of St. Saviour's Chapel would seem to be the most fitting place for it.

The Canon Sacrist believes that the memorial would look best set in the face of the wall and he believes he can lay his hands on a coat of arms of Roumania which could surmount the ikon, placed in the wall above it. If this approach is deemed the most feasible one then the matter should come before the Fabric Committee since it involves a permanent installation in the structure of the building and I am therefore asking the Canon Sacrist to place this item on the draft agenda submitted to you before the meeting. Meanwhile I have of course expressed orally to the Princess our appreciation for her tender and indicated that further procedural steps have to be taken.

You will doubtless have an opportunity to say something to her about it when you see her at the Casserlys later this week - though perhaps she took the occasion of telling you about it at the luncheon yesterday.

JAP/ac

cc: The Canon Sacrist

8 decembrie 1954 - Scrisoare a lui J.A.Pike, Decanul Catedralei, către H.Donegan, Episcopul Anglican de New York
- de remarcat expertizarea valoroasei icoane, de către sculptorul Constantin Antonovici și discuțiile privind posibilitățile de amplasare
(se avea în vedere și adăugarea ulterioară a unui blazon al Casei Regale Române)

Oct 25th

30 HYDE AVENUE

NEWTON 58, MASSACHUSETTS

Dear Jim,

This is just a word
To ask you if you have been
able to decide upon a
date in Dec for the dedication.
I hate to be a bother but
my calendar gets so quickly
filled up so I would be
grateful to know—

Next week we have the first retreat for women in the American Romanian Orthodox Church in Jackson Mich. I have great hopes from this.

It was so nice getting a glimpse of you. Thank you for taking the time out of your hurried life.

Yours sincerely

Ileana.

25 octombrie 1955 – Scrisoare a Principesei Ileana către lui J.A.Pike, Decanul Catedralei - pe lângă detaliile legate de organizarea evenimentului, se remarcă intenția de a participa la prima tabără pentru femeile române ortodoxe, la "Vatra" din Jackson – Michigan (sub organizarea Episcopatului Românilor Ortodocși din America - www.roea.org)

October 28, 1955

My dear Ileana:

Thank you for your note. We have just set Saturday, December 10, at 3 o'clock as the date for the dedication of the icon by the Bishop. Please do invite anyone else you wish to have there. Canon West is arranging for representatives of the appropriate governments-in-exile to be asked to come, as well as the Rumanian priest here and the choir of the church. If you have any other suggestions for people whom you would prefer us to ask, rather than asking them yourself, let us know.

Every good wish for your retreat for women in the American-Romanian Orthodox Church in Jackson. I'm sending a carbon of this there in case this misses you at home.

It was a pleasure to see you the other day, and I am sorry the time was so short. Can you and your husband stay for dinner that Saturday evening? The guest room is not available, since Dean Foubroke, the preacher next day, will be occupying it; but we would be pleased if you can stay over and have a meal with us and him.

With warmest personal regards,

Sincerely,

JAP/ds

H. R. H. the Princess Ileana of Romania
30 Hyde Avenue
Newton 58, Mass.

28 octombrie 1955 – Scrisoarea de răspuns a lui J.A.Pike, Decanul Catedralei
- se propune data evenimentului, 10 decembrie 1955

✓
30 HYDE AVENUE

Special Services
Sunday Nov. 6th. 1955
NEWTON 58, MASSACHUSETTS

Dear Jim,

Many Thanks for your letter
& its copy which reached me
at the retreat. It was a most
complete success & deeply spiritual.
Once more I had to wonder &
respect the heritage of the Romanians.
Really remarkable, the women were
simple hard working people,
but the spirit was pure gold—

Dec 10th is an excellent
date for me & I am very glad
it has been fixed. I shall
write to personal untypical

friends myself. But I think it
would be good if the Bishop
would consider sending an
invitation to the President
of Free Europe as well as one
to the Romanian Research desk
c/o Mr. Mircea Ioanidescu - Also
to the Voice of America ^{to the President} ^{to the} Romanian
Service Desk. c/o Mr. S. Valimarescu.
Then there is the Romanian
Welfare, 18 East 60th St. N.Y.C.
Mr. N. Caramfil (they are the old
Red Cross.)

There are also two officers (ex)
who should be invited one
was in Harna's regiment

Colonel C. ATanasia.

613 East State St. Ithaca N.Y.

I can write him myself but
as the only representative here
of her regiment I know that
an invitation from the Bishop
would mean more. The second
is Col. D. Ivanovici, 245 East
126th St. N.Y.C.

I fear I am writing in a
fearful hurry as I am off one
more to St Louis this time.

Stefan & I will be happy
to dine with you Saturday
evening - Don't worry about
where we will lodge -

It will be so nice seeing
you & Esther as well as the
children again.

Warmest regards from us
both

Sincerely yours

Ileana

6 noiembrie 1955 - Scrisoare de mulțumire a Principesei Ileana, adresată a lui J.A.Pike, Decanul Catedralei. Se remarcă modestia cu care ea apreciază ca "aur curat" spiritul întâlnit la românele - simple muncitoare - din tabăra ortodoxă de la "Vatra". De asemenea, cu diplomatie și cu deosebită prețuire pentru personalitățile române din exil, Principesa roagă să le fie trimise invitații de participare în numele Episcopului Donegan și încheie mulțumind pentru cina propusă la care anunță că va veni împreună cu soțul ei, Dr Ștefan Issărescu

NEWS

AND INFORMATION

from
THE EPISCOPAL CHURCH
DIOCESE OF NEW YORK

CATHEDRAL HEIGHTS, NEW YORK CITY 25

THE RT. REV. HORACE W. B. DONEGAN, D.D., S.T.D.
BISHOP OF NEW YORK

WILLIAM J. MOLL • DIRECTOR OF PUBLIC RELATIONS FOR THE BISHOP OF NEW YORK • UN 5-3600

RELEASE:

Wednesday, December 7

12/3/55

FOR:

THE CATHEDRAL CHURCH OF ST. JOHN THE DIVINE

At 3 o'clock in the afternoon on Saturday, December 10th, the Right Reverend Horace W. B. Donegan, D.D., S.T.D., The Bishop of New York, will dedicate the ancient Icon given to The Cathedral Church of St. John the Divine by H.R.H. Ileana, Princess of Romania, in Memory Eternal of King Ferdinand and Queen Marie and all those who have served Romania by heroic lives or martyrs' deaths.

The service will be held at The Cathedral Church, Amsterdam Avenue at 112th Street, in the Chapel of Saint Saviour, and with the Bishop will be the Dean and Chapter of The Cathedral Church.

Present also will be Fr. Galdau of St. Dimitru's Romanian Orthodox Church, and a choir of men who will sing a Memorial Service of the Orthodox Church for King Ferdinand and Queen Marie.

Princess Ileana will present the Icon; the Bishop will accept it and dedicate it for The Cathedral Church.

A Council of Ministers in Exile has been invited.

The Icon is a 15th Century Byzantine banner which was mounted as an Icon, probably in the 16th Century. The silver-gilt cover was added in three stages: (1) late 18th Century, (2) early 19th Century, and (3) middle 19th Century.

Hanging from the bottom of the Icon is a plaque upon which is mounted a small urn. On the plaque is inscribed these words:

A CEASTA ICOANA ESTE INCHINATA IN AMINTIREA REGELUI
FERDINAND SI A REGEINEI MARIA A ROMANIEI SI A TUTULOR
ACELORA CARE SI-AU SERVIT PATRIA, PRIN EROISMUL VIETEI
LOR SAU PRIN MOARTE DE MARTIR.

VESNICA POMENIRE!

IN ACEASTA URNA TARANA
ROMANEASCA PUTINA DAR LIBERA

(THIS HOLY ICON IS GIVEN BY ILEANA, PRINCESS OF ROMANIA,
IN MEMORY OF HER PARENTS, KING FERDINAND AND QUEEN MARIE,
AND OF ALL THOSE ROMANIANS WHO HAVE SERVED THEIR COUNTRY
EITHER BY HEROIC LIVES OR BY MARTYRS' DEATHS.

MEMORY ETERNAL!

IN THIS URN IS ROMANIAN EARTH-
THOUGH BUT A LITTLE, IT IS FREE)

-30-

PLEASE NOTE: The lighting in the Chapel of Saint Saviour will not lend itself to normal photography or news reels, and no flood lights, and NO FLASHES, may be used during the ceremony. However, after the ceremony Bishop Donegan, the Princess Ileana, and Fr. Galdau will pose for pictures with, or without, flashes.

NEWS AND INFORMATION

from Special Services 1955
THE EPISCOPAL CHURCH
DIOCESE OF NEW YORK
CATHEDRAL HEIGHTS, NEW YORK CITY 25
THE RT. REV. HORACE W. B. DONEGAN, D.D., S.T.D.
BISHOP OF NEW YORK

WILLIAM J. MOLL • DIRECTOR OF PUBLIC RELATIONS FOR THE BISHOP OF NEW YORK • UN 5-3600

RELEASE: IMMEDIATELY 12/8/55
FOR: THE CATHEDRAL CHURCH OF ST. JOHN THE DIVINE

PLEASE REFER TO OUR NEWS SHEET OF DECEMBER 3
FOR RELEASE DECEMBER 7

Attending the Dedication of the Icon will be:

Maria-Ileana and Alexandra, daughters of H.R.H. Princess
Ileana.

Princess Margaret Bourbon-Parma, who is the mother-in-law
of King Michael.

Mrs. Herman Jud, born Princess of Russia, who is the
cousin of Princess Ileana.

The Honorable Mrs. George Spencer, with son and daughter.

Mr. and Mrs. John Chambers Hughes.

Mrs. George Huntington.

Mrs. William C. Breed.

Mr. and Mrs. Ionel Perlea (Mr. Perlea is the well-known
musical conductor).

Mr. and Mrs. Alexander Cretzianu of Washington, D.C.

Miss Anna Mia Grigorcica.

Mr. Chandler Cowles.

3 decembrie 1955 – Anunț către Presă, din partea lui W.Moll, directorul de Relații Publice al Episcopiei Anglicane de New York. Primul anunț menționează Parastasul părinților săi regali și al celor care și-au servit patria cu eroism sau chiar cu prețul vieții – slujba în limba română a fost ținută de Părintele F.M. Gâldău de la Biserica ortodoxă română Sf.Dumitru din New York și de corul de bărbați al acesteia. Al doilea anunț menționează înaltele personalități prezente (pe lângă Maria-Ileana și Alexandra, fiicele Principesei, au asistat și soacra Regelui Mihai, Principesa Margareta de Bourbon-Parma, ca și Principesa Xenia a Rusiei precum și alte personalități americane și ale diasporei românești)

The Right Reverend the Bishop of New York
together with
the Dean and Chapter of the Cathedral Church
of Saint John the Divine
request the honour of your presence
at the reception and dedication
of the ancient Icon given to the Cathedral Church
by H. R. H. Ileana, Princess of Romania
in Memory Eternal of King Ferdinand and Queen Marie
and all those who have served Romania by
confessors' lives or martyrs' deaths

The Service will be held at the Cathedral Church
Amsterdam Avenue at 112th Street
in the Chapel of Saint Saviour

on

Saturday, December Tenth, 1955
at three o'clock in the afternoon

A Reception will take place in
Cathedral House immediately
following the Ceremony.

Please use the enclosed card
for your reply.

Invitație transmisă individual, de către Episcopul Donegan și Decanul Pike
celor chemați să asiste la ceremonie și la recepția care a urmat

THE CATHEDRAL CHURCH

OF ST. JOHN THE DIVINE

THE CHAPEL OF SAINT SAVIOUR

SOLEMN COMMEMORATION OF
KING FERDINAND AND QUEEN MARIE
OF
ROMANIA
AND OF THEIR FAITHFUL SUBJECTS DEPARTED

THE MEMORIAL SERVICE WILL BE SUNG BY
THE VERY REVEREND F. M. GALDAU, RECTOR
OF THE SAINT DUMITRU ROMANIAN ORTHODOX CHURCH
ASSISTED BY THE ROMANIAN CHOIR

SATURDAY, DECEMBER 10, 1955

3:00 P.M.

TRISAGION FOR THE DEAD

PARASTAS

Priest: Blessed is our God always: both now and ever and unto ages of ages.

Choir: Amen.

Holy God, Holy and Mighty, Holy and Immortal: Have mercy upon us. iij
Glory to the Father and to the Son, and to the Holy Spirit; both now and
ever, and unto ages of ages. Amen

All-holy Trinity, have mercy on us. Lord cleanse us from our sins. Master,
forgive our iniquities. Holy God, look upon our infirmities for thy name's
sake, and heal them.

Lord, have mercy. iij

Our Father, . . .

Priest: For thine is the kingdom, and the power, and the glory: of the Father, and
of the Son, and of the Holy Spirit: both now and ever, and unto ages of
ages.

Choir: Amen.

EKTENIA FOR THE DEAD

Priest: Have mercy on us, O God, according to thy great mercy; we pray thee:
Hearken, and have mercy.

Response: Lord have mercy. iij

Priest: Again we pray for the repose of the souls of the servants of God, King
Ferdinand, Queen Marie, and all their subjects departed this life; and for
the forgiveness of their every transgression, both voluntary and involun-
tary. *Response.*

Priest: Let the Lord God establish their souls where the Just repose. *Response.*

Priest: The mercies of God, the kingdom of heaven, and remission of their sins,
let us ask of Christ our immortal King and our God.

Choir: Grant it, O Lord.

Priest: Let us pray to the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Priest: O God of spirits and of all flesh, that hast trodden down death and hast
destroyed the power of the Devil, and hast bestowed life on thy world!

To the souls of thy servants, King Ferdinand, Queen Marie, and all their
subjects departed this life, do thou thyself, O Lord, give rest in a place of
light, in a place of green pasture, in a place of refreshing, whence pain and
sorrow and mourning are fled away. Of thy goodness and thy love toward
man, O God, pardon every sin by them committed in word, or deed, or
thought: seeing that there is no man that shall live and sin not, for thou
alone art without sin: thy righteousness is an everlasting righteousness, and
thy law is truth: For thou art the Resurrection, the life, and the Repose
of thy servants King Ferdinand, Queen Marie, and all their subjects de-
parted this life, O Christ our God: and unto thee, with thine unoriginate
Father and thine all-holy and good and life-creating Spirit, we ascribe
glory: both now and ever, and unto ages of ages.

Choir: Amen.

Reader: Blessed art thou, O Lord: teach me thy statutes.

The Choir of the Saints have found the Fountain of Life and the Door of Paradise. May I also find the right way, through repentance. I am a lost sheep. Call me, O Savior, and save me.

Blessed art thou, O Lord: teach me thy statutes.

Give rest, O Lord, to the souls of thy servants, and establish them in Paradise. Where the choirs of the Saints, O Lord, and of the Just, shine like the stars of heaven give rest to thy servants who hath fallen asleep, regarding not of their transgressions. Glory to the Father, and to the Son, and to the Holy Spirit. Devoutly do we hymn the triune Effulgence of the one Godhead, crying aloud: Holy art thou, O Father, who art from everlasting, O Son co-eternal, and Spirit divine! Illumine us who, with faith, do worship thee; and rescue us from fire eternal. Now, and ever, and unto ages of ages. Amen.

Hail, O August One, who for the salvation of all men didst bring forth God in the flesh; through whom, also, mankind hath found salvation. Through thee have we found Paradise, O pure, most blessed Birth-giver of God. Alleluia, Alleluia, Alleluia.

Choir: There is none holy like unto thee, O Lord my God, who hast exalted the Cross of thy faithful, O Good One, and hast established us upon the rock of thy confession.

Forasmuch as I behold the sea of life surging high with the tempest of temptation, I have fled to thy tranquil haven and cry aloud unto thee: Lead thou my life forth from corruption, O Most Merciful One.

It is not possible that men should see God, upon whom the Orders of the Angels dare not gaze. But through thee, O All-pure One, was the Word Incarnate manifested unto men: whom magnifying, together with the Heavenly Hosts, we call thee blessed.

Priest: Our Lord Jesus Christ, by his divine grace, as also by the gift and power vouchsafed unto his holy Disciples and Apostles, that they should bind and loose the sins of men: (For he said unto them: Receive ye the Holy Spirit: Whosoever sins ye remit, they are remitted; and whosoever sins ye retain they are retained. And whatsoever ye shall bind or loose upon earth shall be bound or loosed also in heaven.) By that same power, also, transmitted unto us from them, these my spiritual children, King Ferdinand, Queen Marie and all their subjects departed in the Lord, are absolved, through me, unworthy though I be, from all things wherein, as

mortal, they have sinned against God, whether in word, or deed, or thought, and with all their senses, whether voluntarily or involuntarily; whether wittingly or through ignorance. If they be under the ban or excommunication of a Bishop, or of a Priest; or have incurred the curse of their father or mother; or have fallen under their own curse; or have sinned by any oath; or have been bound as man, by any sins whatsoever, but have repented them thereof, with contrition of heart: they are now absolved from all those faults and bonds. May all those things which have proceeded from weakness of their mortal nature be consigned to oblivion, and be remitted unto them: Through his loving-kindness; through the prayers of our most holy, and blessed, and glorious Lady, the Mother of our Lord and ever-virgin Mary; of the holy, glorious and all-laudable Apostles, and of all Saints. Amen

Priest: In blessed falling asleep give rest eternal, O Lord, to thy servants departed this life, and make their memory to be eternal.

Choir: Memory eternal. iij

DEDICATION OF THE ANCIENT
IKON OF THE THEOTOKOS

Given in Memory Eternal of King Ferdinand and Queen Marie
and of all those Romanians who have served their country
by Confessors' lives or by Martyrs' deaths.

Priest: Let us pray to the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Priest: O Creator and Author of the human race, Giver of spiritual graces and Bestower of eternal salvation: Do thou, the same Lord, send down thy Holy Spirit with a blessing from on high upon this Holy Ikon; that fortified by the might of heavenly protection, it may be potent unto bodily salvation and succour and aid, unto all who shall desire to make use of it, through Jesus Christ our Lord. Amen

PRESENTATION OF THE IKON

by HER ROYAL HIGHNESS ILEANA, PRINCESS OF ROMANIA

ACCEPTANCE AND DEDICATION

by THE RIGHT REVEREND THE BISHOP OF NEW YORK

LIGHTING OF THE MEMORIAL LIGHT

THE BLESSING

10 decembrie 1955 – Broșura înmănată participanților la slujbă și la ceremonie – pag.4/4
(textul rugăciunii – ectenia – pentru morți ; programul prezentării și donării icoanei, al
acceptării și dedicației, aprinderea candelii memoriale și binecuvântarea)

КРАЉЕВИНА СРБА ХРВ
ЦАРУЈЕ ХРАМ СВ. ЈОВАН
ВРЕДНИХ РАТНИХ СНО

КРАЛЕВИНА СРБЯ Х
ДИРУЈЕ ХРАМ Св. ЈОВАН
ПРЕДНИХ РАТНИХ СИ

Phone: TRafalgar 4-4490

The Very Rev. F. M. GALDAU, Rector

Special Service
The St. Dumitru Romanian Orthodox Church

50 WEST 89th STREET

NEW YORK 24, N. Y.

Barquets

December 13, 1955

Dean Pike of the
Cathedral of St. John the Divine
Broadway at 110th Street
New York, New York

Dear Mr. Dean and Gentlemen of the Chapter:

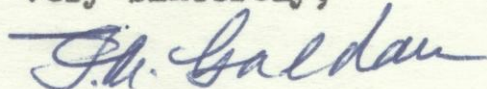
On behalf of the Romanian Orthodox community of New York, we should like to thank you for the privilege we had in performing memorial service for the late King Ferdinand and Queen Marie of Romania at the Cathedral of St. John the Divine.

Our members were very much impressed with the services and particularly with the beautiful Orthodox Chapel.

We certainly add our thanks for the very nice reception which was held immediately after the religious services.

With kindest wishes.

Very sincerely,

(Very Rev.) F. M. Galdau

13 decembrie 1955 – Scrisoare de mulțumire a Părintelui F.M. Gâldău, adresată Epsicopului Donegan și Decanului Pike

December 19, 1955

My dear Father Galdau:

Thank you so much for your letter and, more than that, for your participation and that of your choir in the splendid service. It was a pleasure to have you here, and I hope that our paths cross often.

With kindest wishes from me and the brethren here,

Sincerely yours,

The Very Rev. F. M. Galdau
The St. Dumitru Romanian Orthodox Church
50 West 89th Street
New York 24, New York

19 decembrie 1955 – Răspunsul Decanului Pike la scrisoarea de mulțumire a Părintelui Gâldău

Bishop Donegan Dedicates Ancient Icon

AT 3 o'clock in the afternoon on Saturday, December 10th, Bishop Donegan dedicated the ancient Icon given to The Cathedral Church of St. John the Divine by H.R.H. Ileana, Princess of Romania, in Memory Eternal of King Ferdinand and Queen Marie and all those who have served Romania by heroic lives or martyrs' deaths.

The service was held in the Chapel of Saint Saviour, and with the Bishop was the Dean and Chapter of The Cathedral Church.

Present also was Fr. Galdau of St. Dimitru's Romanian Orthodox Church, and a choir who sang a Memorial Service of the Orthodox Church for King Ferdinand and Queen Marie.

Princess Ileana presented the Icon; the Bishop accepted it and dedicated it for The Cathedral Church.

The Icon is a 15th Century Byzantine banner which was mounted as an Icon, probably in the 16th Century. The silver-gilt cover was added in three stages: (1) late 18th Century, (2) early 19th Century, and (3) middle 19th Century.

Hanging from the bottom of the Icon is a plaque upon which is mounted a small urn. On the plaque is inscribed these words:

A CEASTA ICOANA ESTE INCHINATA IN AMINTIREA
REGELUI FERDINAND SI A REGINEI MARIA A
ROMANIEI SI A TUTULOR ACELORA CARE SI-AU
SERVIT PATRIA, PRIN EROISMUL VIETEI LOR SAU
PRIN MOARTE DE MARTIR. VESNICA POMENIRE!

IN ACEASTA URNA TARANA
ROMANEASCA PUTINA DAR LIBERA

THIS HOLY ICON IS GIVEN BY ILEANA, PRINCESS OF
ROMANIA, IN MEMORY OF HER PARENTS, KING
FERDINAND AND QUEEN MARIE AND OF ALL THOSE
ROMANIANS WHO HAVE SERVED THEIR COUNTRY
EITHER BY HEROIC LIVES OR BY MARTYRS' DEATHS.
MEMORY ETERNAL!

IN THIS URN IS ROMANIAN EARTH -
THOUGH BUT A LITTLE, IT IS FREE.

1 ianuarie 1956 – Articol dedicat ceremoniei, apărut în "Buletinul Diocezan" al Episcopiei
Anglicane de New York

La distanță de numai câteva luni iată o imagine dramatică ce îi leagă din nou pe Părintele Florian Gâldău (stânga), Principesa Ileana (în mijloc, cu soțul său, dr Ștefan Issărescu - aflat un pas mai în spate) și pe ceilalți români - participanți la slujba de Inviere în Biserica Sfântul Dumitru din New York. Slujba de Inviere fusese întârziată cu o zi - cu o noapte înainte (4/5 mai 1956), la momentul în care în jur de 400 de persoane (printre care și Principesa) se adunaseră în fața bisericii românești, avusese loc un atentat. Tony Tudorache (alias Todurchi Sava, alias Tony Sava, alias Costachi Mihalache), în vârstă de 60 de ani - născut în România, dar trăind în SUA de 30 de ani, antimonarhist înrăit, a folosit un apartament aflat chiar peste drum pentru a trage în mulțime împuscând mortal pe Vasile Cucuia (administratorul bisericii) și rănind alți 5 oameni. Cu puțin timp înainte, criminalul venise la biserică și a încercat să rupe de pe pereti câteva portrete regale, care erau parte a unei expoziții – așadar e foarte probabil că Principesa a fost cea vizată de acest atentat. Tudorache s-a predat poliției la o zi după crima, dar a refuzat să facă orice fel de declarații (ceea ce susține și bănuiala că ar fi fost un agent stalinist). A fost condamnat la 20 de ani de închisoare (a murit în puscarie după 6 ani).

<https://news.google.com/newspapers?nid=1300&dat=19560508&id=yVFVAAAAIIBAJ&sjid=rpUDAAAAIIBAJ&pg=3647,1085995>

În 1986, regretatul Director al postului Radio Europa Liberă, doctor în istorie Vlad Georgescu, a realizat – în cadrul cunoscutei sale emisiuni ”Din istoria României”, un ciclu de 3 interviuri cu Maica Alexandra intitulate ”Cu Principesa Ileana pe urmele istoriei”.

Ele constituie ”un document sonor din colecția și prin bunăvoința doamnei Mary Georgescu” care ne dă prilejul s-o ascultăm pe însăși protagonista acestei cărți, povestind despre ea însăși într-o limbă română perfectă, pe alocuri cu o tulburătoare stilistică din alte timpuri, cu fulgerări de inteligență (care l-au lăsat perplex, de câteva ori, pe eruditul său interlocutor) izvorâte și din forța de convingere a cuvintelor sale - două calități evident moștenite de la Regina Maria.

De la sosirea în Statele Unite ale Americii, ”unsprezece ani de zile am ținut conferințe asupra României în întreaga Americă. Am călătorit între patruzeci și șaizeci de mii de mile [aproape 100 000 km - n.t.] pe an”, ”pentru că am vrut să-mi servesc țara cât am putut” și ”trebuia să-mi câștig viața; aveam șase copii de dus la școală și universitate și asta, în America” ”nu costă doi bani”. ”Pe urmă, când copii erau mari și puteau să-și câștige viața lor, am decis că pot să duc și eu viața pe care o vreau. Și mi-am dat seama că, deoarece era mult de când plecasem din țară și americanilor le place tot ce este de astăzi și este la minut, nu mai avea efectul necesar, nu răzbăteam, în fond, nu mai făceam mare lucru cu conferințele acestea... Era interesant, cineva din trecut, pe care o vedeau” dar ”ceea ce spuneam nu [mai] era după ideile lor destul de recente. Și atunci am decis - încă din țară aveam ideea aceasta - că aș vrea să mă călugăresc. Și, ca să mă pregătesc pentru asta - la urma urmei nu mai eram tânără - m-am dus la o mănăstire în Franța [Bussy-en-Othe - n.t.], o mănăstire originar rusească a cărei stareță era o femeie extraordinară, minunată.”

”Și am fost șase ani acolo, ca să mă pregătesc să mă duc în America.”...”De ce am făcut mănăstirea în America? Pentru că în America sunt relativ mulți ortodocși și ortodoxia fără mănăstiri nu este ortodoxie întreagă. Are nevoie de mănăstiri - și se vede, prin succesul pe care îl avem astăzi cu mănăstirea, că am avut dreptate. Așa că am intrat în mănăstire la Bussy în '61 și am stat până în '67.” [divorțul de dr. Issărescu s-a încheiat în '65].

”În '67 m-am călugărit, mi s-a dat numele Alexandra și am plecat în America singură. Trebuia să plec cu încă o călugăriță englezoaică însă ea s-a îmbolnăvit și n-a mai putut să meargă.” A clădit mănăstirea ”singură de tot - au fost ani foarte grei”.

*Biserica Mănăstirii cu hramul Schimbarea la Față de lângă Ellwood City, Pennsylvania, SUA - în viziunea modernă, inițială, a Maicii Alexandra.
Fotografia următoare este de dată mai recentă*

Acolo, la Ellwood-City, Pennsylvania, pe o rază de 100 de mile erau atunci vreo 200 de parohii ortodoxe de diferite naționalități, astfel că, deși se simțea româncă înainte de toate, a decis că mănăstirea nu va fi "nici rusească, nici grecească" ci americană, pan-ortodoxă.

A ales hramul "Schimbarea la Față", convinsă că "în viața modernă este nevoie de o schimbare la față a sufletelor noastre, de la acest materialism cras pe care îl vedem peste tot, foarte puternic în America" către o atât de necesară "viață spirituală".

Credea cu tărie în recâștigarea rolului ortodoxiei în viața românilor, fiind impresionată de cei care scăpaseră din pușcăriile staliniste. A tradus o carte scrisă de "un diplomat român care a petrecut 9 ani în 17 închisori" minunându-se de rezistența prin credință.

Spre fârșitul aceluiași interviu din 1986, "Monahia Regală" spunea: "m-am născut în Palatul Cotroceni, am crescut în timpul cel mai frumos al țării, în România Mare" iar "când am plecat" "sufletește am fost ca un om mort, doi ani de zile" revenindu-și, "curios lucru, într-o seară când, mai mult din obicei decât din convingere" își făcea rugăciunea - ajungând la cuvintele "facă-se voia Ta" și-a dat seama că, în sfârșit, trebuie să-și accepte soarta. Interlocutorul arată că pe pașaportul său e scris "Ileana de România" - ea îl corectează cu eleganță "Principesa Ileana de România".

Copiii săi sunt "domnul sau doamna Habsburg". Despre cel mare, Ștefan (1932-1998), spunea că e inginer la General Motors, vorbind încă perfect românește (ca fost elev la Liceul de la Mănăstirea Dealu – liceu transferat la Predeal după cutremurul din 1940) și că "a rămas cu o mare dragoste pentru tot ce e românesc".

La data interviului principesa se mândrea cu 15 nepoți și o strănepoată, împrăștiați peste tot - S.U.A., Austria, Italia, Germania.

Ellwood City, 5 ianuarie 1989 – La aniversarea a 80 de ani, Maica Alexandra este înconjurată de 4 din cei 5 copii aflați atunci în viață - de la stânga la dreapta: Herzi (Elisabeta), Magi (Maria-Magdalena), Ștefan și Sandi (Alexandra)

O adevărată minune – scurta reîntoarcere Acasă (septembrie 1990), înainte de trecerea la Domnul (ianuarie 1991).

Acad. Sorin Dumitrescu relatează emoționat întâmpinarea Domniței Ileana la Aeroportul Otopeni: "Când mi-am ridicat capul din pământ, căutătura mea a încrucișat o clipă, cât o fulgerare repede, sclipirea înaltă a unei priviri albastre, de neuitat, purtând emblema concilierii incredibile a semeției cu smerenia. Din acel moment m-am considerat unul dintre aceia care au văzut, cu ochii lor, ochii unei mucenițe a izgoniților."

Așa cum a consemnat bine-cunoscutul eseist Nicolae Stroescu Stânișoară (ce a intervievat-o la 23 septembrie 1990) "întoarcerea în Țară a unei reprezentante a ortodoxiei românești, care în același timp este un vlăstar al Casei Regale Române" a avut ca țel principal, pe lângă dorința fierbinte de a-și revedea patria și poporul, fondarea unei societăți de binefacere numită Christiana dedicată îngrijirii copiilor "care sunt pe moarte [infecțați fără vină cu HIV] și pentru care nu se face nimica, bătrânii și orișicare alt om foarte necăjit".

Așa cum relatează Maica Alexandra, ”organizația avea la bază gândul creștin, spitalul [Christiana] urma să fie unul creștin, în vremurile disperate de după revoluție când îngrijirea numai a trupului nu era suficientă”. Ministerul Sănătății se angajase să plătească construcția și salariile doctorilor. Maica Alexandra, deși foarte bătrână și bolnavă (însoțită cu devotament de fiica sa Alexandra-”Sandi”, ea însăși cu pregătire de asistentă medicală) – având proteză de șold și purtând un corsaj special care îi susținea coloana vertebrală – se angaja, cu entuziasm, să cointereneze societățile de binefacere din America pentru a echipa acest spital într-un mod modern și confortabil. După atâtea decenii, era gata să pornească din nou la înființarea ”de la zero” a unui spital, încrezătoare în forța unei misiuni creștine asumate.

Prima etapă a parcursului său creștin - un adevărat pelerinaj făcut de Maica Alexandra - a fost Mănăstirea Pasărea unde a fost găzduită, astfel că a putut merge încă de la început la Patriarhie, unde după închinarea în Biserică, la moaștele Sfântului Dumitru, Maica Alexandra a trecut în palatul Patriarhiei unde a fost primită de Preafericitul Patriarh Teoctist și au discutat problemele ortodoxiei, în particular ale românilor din diaspora (adusesse scrisori din partea Î.P.S. Nathanael [Popp] și a Mitropolitului Theodosie [Lazor]). În drum spre Bran, Maica Alexandra a poposit la Mănăstirea Țigănești, unde mergea în adolescență cu barca de la reședința regală de la Scrovește. Apoi, prin Sinaia, coborând de la Predeal pe ”Drumul Reginei” (care ocolește Brașovul), Maica Alexandra a ajuns la iubitul său Bran. ”De bucurie”, spune Maica Alexandra, brănenii, ”aproape ne-au omorât de dragoste”. S-au adunat cu miile din Bran și satele învecinate care merg pe văi în sus, în munte. Au fost mai mulți preoți acolo (dintre care Nicolae Puchianu-Moșoiu, un inimos memorialist, a fost desemnat să o însoțească în cele două zile ale șederii la Bran), primarul localității și mulți brașoveni. Castelul se afla în renovare. Într-o capelă închisă publicului era mormântul fratelui său cel mic, Principele Mircea (1912-1916), relocat de Principesa Ileana în urma cutremurului din 1940 care avariasse biserica palatului Cotroceni. O femeie a întrebat-o „Ai o lumânare?”. I-a răspuns „Nu, n-am”. Atunci femeia aceea inimoasă i-a zis: „Vai de mine, trebuie să iei o lumânare. Gândește-te că patruzeci și doi de ani a fost singur acolo și nimeni nu i-a aprins o lumânare!”. S-a făcut un mic parastas în această micuță capelă care n-a fost deschisă patruzeci și doi de ani (1948-1990) și s-a redeschis prima dată atunci.

A fost un moment de foarte mare tristețe. Micul Principe Mircea murise chiar după intrarea României în primul război mondial, de febră tifoidă. Stă scris pe lespedea de deasupra lui că a rămas singurul străjer al casei părintești când steagurile României nu mai fluturau aici. Urmase a doua lui singurătate, de 42 de ani.

Prin strădania părintelui Puchianu-Moșoiu, brănenii reușiseră, deocamdată, doar să repună crucea pe micuța capelă năpădită de buruieni, din fața ruinelor spitalului - replica biseriței Stella Maris de la Balcic. Așa cum arată în Capitolul 18, după ce Inima Reginei a trebuit să părăsească Balcicul și Cadrilaterul cedat Bulgariei, Domnița Ileana își dorea s-o adăpostească în aceasta capelă, identică arhitectural cu capela iubită de pe malul mării.

A urmat minunatul drum de munte, până la Curtea de Argeș, unde era adunat destul de mult popor și numeroși preoți care au făcut la Mănăstire o slujbă pentru toți morții familiei începând cu Regele Carol I, Regina Elisabeta, tatăl, Regele Ferdinand, mama, Regina

Maria și pentru toți ceilalți - un parastas nemaipomenit de frumos, cu un cor cântând splendid. Maica Alexandra s-a bucurat să vadă că mormintele regale erau "foarte bine ținute", exprimându-și recunoștința față de Biserică. La sfârșitul parastasului preotul care a vorbit a spus foarte clar că n-au avut voie până atunci, în acea zi minunată, să țină un astfel de parastas, decât pe ascuns.

Cu această ocazie, Maica Alexandra a dictat inscripția unei noi plăci tombale pentru mama sa (vechea placă, după gustul discutabil al lui Carol al II-lea avea doar inscripția "Maria") astfel încât, în ziua de astăzi, și al patrulea mormânt regal e împodobit asemenea primelor trei, cu inscripții și ornamente similare celor din vechile necropole voievodale românești. Cu bucurie, Maica Alexandra, a văzut că Biserica ortodoxă era puternică, deși trecuse prin momente foarte grele. Poporul i s-a părut neschimbat în credința sa "adâncă, simplă și foarte adevărată".

La revenirea în București, Maica Alexandra a luat parte, la Christiana, la o sfeștanie pentru sfințirea noii societăți, unde a venit și Patriarhul împreună cu o mulțime de preoți. După ce a vorbit doctorul Pavel Chirilă, președintele societății, a vorbit și vicepreședintele, părintele Voicescu: "Hristos a fost izgonit din spitale, din instituții, din școli. Acuma trebuie să-L aducem înapoi". Cităm din nou din interviu: "De aceea spun că au încă un drum lung de mers. Lipsuri enorme. Am văzut, natural, multe lucruri frumoase și foarte luminoase, dar nu-s nici oarbă, nici surdă. Și am putut foarte bine să-mi dau seama de părțile întunecate ale situației. Însă, deși am plecat îndurerată în multe feluri, era inevitabil să fie astfel, n-am plecat fără speranță. Am foarte mare speranță, pentru că am fost imens de impresionată de tineret. Un tineret pe care l-am întâlnit din întâmplare la Bran, la Curtea de Argeș și în alte locuri. Deodată ceva așa de luminos și așa de curat și așa de conștient de bine și de rău.

Aproape că ai zice că sunt iluminați. Aproape că sunt ca la începutul creștinătății. La ei este clar." Cuvintele de încheiere ale Maicii Alexandra au fost: "Sunt așa de recunoscătoare pentru tot ce mi s-a dat. Ca un mesaj pentru viitor cred că sunt unele lucruri pe care trebuie să le recâștigăm, adică trebuie să recâștigăm încrederea unul într-altul. Oamenii încă se îndoiesc unii de ceilalți. Asta este un lucru de care e absolut necesar să ne dezbărăm. Altfel nu putem merge mai departe. Oamenii trebuie să învețe să ierte. Trebuie să clădim pe încredere și dragoste, altfel nu se poate clădi.

Asta este ceea ce ar trebui să facem și cred că se poate face, pentru că am văzut atâta lumină în ochii acelor tineri. Și eu sunt sigură că este ceva de bază adâncă, creștinească, ortodoxă în poporul nostru – care întotdeauna ne-a scos din greutăți și are să ne scoată și astăzi."

Cu mâna tremurândă nu numai de bătrânețe dar și de emoție, Maica Alexandra – Principesa Ileana, a așternut următoarele rânduri în Cartea de oaspeți a Muzeului Bran:

Dupa 42 de ani o binecuvântată reviziere –
Maica Alexandra
(Ileana)
5-7 Sept 1990 –

Din păcate, peste puțin timp, Domnul a chemat-o la El pe Maica Alexandra. După un accident – cu o gravă fractură de șold – petrecut în chilia sa, în ianuarie 1991, a fost spitalizată și, în perioada de pregătire a unei operații ortopedice (care n-a mai putut avea loc) a suferit două atacuri de cord.

S-a stins înconjurată de cei dragi, pe deplin conștientă și împăcată – așa cum arată ultimele sale cuvinte, ultimele sale... litere (pe care le arăta anevoie, pe un cartonaș scris de fiul său Ștefan), amintind că își dorește o cruce umilă, de lemn, cum au țăranii români pe morminte.

Așa cum ceruse prin Testamentul său scris, mormântul i-a fost săpat lângă troița pe care o ridicase în memoria martirilor din universul concentraționar, i-a fost pusă și cutiuța atât de dragă cu pământ românesc în sicriu iar acesta a fost învelit în stindardul său princiar.

Reproduced below is a portion of the final will and testament of
Rev. Mother Alexandra written in her own hand.

My Will.

No man can tell when he will be called before his Maker. The closer one grows the closer that hour comes. I feel no fear of death and pray that when it is upon me I shall not be found wanting. I hope that the good Lord will grant me to die fully conscious, at peace with God and man. From the depth of my heart I regret and repent my many sins and transgressions and put my hope in my Saviour's infinite mercy. Especially I feel deep remorse for any hurt intentionally or unintentionally done to anyone. I humbly ask my children, those of the flesh and those of the spirit to forgive me for any pain I may have caused them. I also in all humility ask forgiveness of my superiors, my friends and all I have come into contact with. Of all I ask that in their charity they pray for me a sinner.

Of material goods I have little to leave having tried during my life time to give them away. What objects I now possess are of sentimental value and mostly given to me by my children and friends in recent years. Nevertheless I should like each child and sister to receive some small remembrance of the love I had for them.

I would like to be buried at the foot of the cross dedicated to those who died in concentration camps. If a stone should be put on my grave I should like both my names

engraved on it: Mother Alexandra and Ileana Princess of Romania. I should like my standard to be used as a pall (if this is not contrary to monastic tradition). The round gilded box containing Romanian soil should also be buried with me. I want a simple wooden coffin without satin lining.

As a final farewell I want to thank all who have loved me and have had patience with my many faults. In all honesty I must say that I feel no anger or resentment against anyone personally, therefore I also have nothing to forgive and only ask to be forgiven.

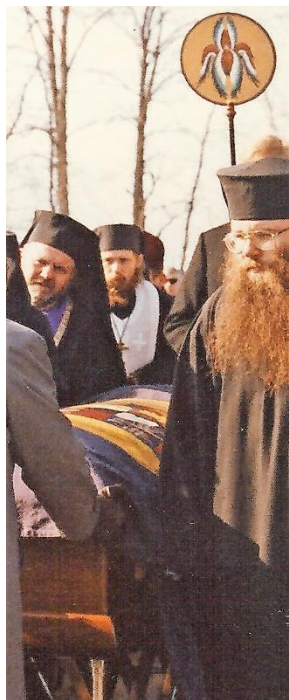
I leave my blessing, for what it is worth, to you all, for I have loved you very dearly. My last prayer is that the Lord God let the light of His Face shine upon you and bestow upon you that joy that no man can take from you.

Amen.

Mother Alexandra -

Ileana Princess of Romania -

Monastery of the Transfiguration
EPRwood City - PA.
Feb. 5, 1988.

COMUNICAT

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI ANUNTĂ CU MARE DURERE INCETAREA DIN VIATĂ A SCUMPEI SALE MATUSI, ALTETA SA REGALĂ, PRINCIPESA ILEANA A ROMANIEI, MAICA ALEXANDRA, CARE S-A STINS IN PACE LA SPITALUL SF. ELISABETA DIN OHIO, ASTĂZI LA ORELE 12.

MEMBRII APROPIAȚI AI FAMILIEI REGALE AU ASISTAT-O PINA IN ULTIMA CLIPĂ. PRINCIPESA ILEANA A FOST ULTIMA FIICA IN VIATA DINTRE TOTI COPIII REGELUI FERDINAND ȘI AI REGINEI MARIA.

MAJESTATEA SA, REGELE MIHAI I, ESTE RECUNOSCATOR CERULUI CĂ EA A AVUT POSIBILITATEA SĂ-ȘI VIZITEZE TARA IN TOAMNA TRECUTĂ, INAINTE DE A SE STINGE DIN VIATĂ. INFORMATII PRIVIND FUNERALIILE SALE VOR FI ANUNTATE ULTERIOR.

MIHAI.

21 IANUARIE 1990

Pe lângă cele două impresionante cărți autobiografice, mai menționăm dintre scrierile Principesei Ileana - Maicii Alexandra:

"Outline of Romanian Literature" - World Literatures - University of Pittsburg Press, 1956

"Holly Angels" - Light and Life Publishing Company, Minneapolis, 1987 - în românește

"Sfinții îngeri", traducere de dr. Irineu Pop-Bistrițeanul, Editura Anastasia, 1992, ediție îngrijită de Acad. Sorin Dumitrescu - 320 pagini

"Introduction to the Jesus Prayer" - Forward Movement Publications, 1959

"Meditations on the Nicene Creed" - Morehouse-Gorham Co., New York, 1958

"Our Father - Meditations on The Lord's Prayer" - The Orthodox Book Center, Miami

"The Spirit of Orthodoxy" - The Advent Papers, Boston

"Poems from Communist Prisons" - Collected by Zahu Pană and Translated by Mother Alexandra (Ileana, Princess of Romania) - Editura Cuvântul Românesc, Hamilton-CA, 1985

Cortina ortodoxiei – menită să protejeze taina duhovnicească, aceasta rămâne cea mai tulburătoare, Principesa fiind o fire profund religioasă. În copilărie a fost sigură de întâlnirea cu Sfinții Îngeri – "Camera noastră, a copiilor, era luminată de zorii zilei și am văzut un grup de îngeri stând în jurul patului fratelui meu mai mic" (Principele Mircea, mort de febră tifoidă la nici 4 anișori, în 2 noiembrie 1916, când părinții săi, cu inima sfâșiată, s-au alăturat armatelor române ce se retrăgeau din București). În 1931, deși a acceptat să fie cununată în religia soțului său (catolic), a ținut să se spovedească și să se împărtășească înainte, la Mănăstirea Sinaia, liturghia ortodoxă fiind oficiată, în prezența celor dragi, de către însuși Patriarhul Miron Cristea. După plecarea în exil, "poate că datorită celor văzute și celor suferite în război și sub ocupația comunistă, în anii ce au urmat, am fost supusă unor coșmaruri diabolice. Singura mea salvare în timpul acestor vise era să fac semnul Crucii. Am știut întotdeauna că eram adormită, că era un vis conștient dar era o tortură ca să mă trezesc". Așa cum am arătat anterior, în 1961 a hotărât să încerce viețuirea într-o mănăstire – a făcut acest pas crucial după consultarea cu episcopul Valerian Trifa, spre a vedea dacă viața monahală i se potrivește. A contat foarte mult înrîurirea pe care, pentru circa doi ani și jumătate (vara 1946-iarna 1947), a avut-o asupra sa Părintele Arsenie Boca. Iată o însemnare de la Bran (manuscris), din 28 iunie 1947:

An other great
+ wonderful friend entered my life last year
Părintele Arsenie from Mănăstirea Jambăta.

În “Introducere la rugăciunea inimii” (1959), Principesa scria: “Am citit adesea Rugăciunea lui Iisus în cărți de rugăciuni și am auzit-o în biserică, dar ochii mi s-au deschis pentru întâia dată acum câțiva ani, în România.

Acolo, în micuța mănăstire Sâmbăta, ascunsă în inima codrului întunecat, în bisericuța albă ce se oglindea în lacul montan ca de cleștar, am întâlnit un călugăr ce practica ‘rugăciunea inimii’. Pace și liniște profundă domneau în Sâmbăta acelor timpuri; era un loc al tihnei și al tăriei; mă rog Domnului să fi rămas așa.” Principesa a donat Mănăstirii de la Sâmbăta icoanele împărătești care străjuiesc și azi intrarea în altarul din „bisericuța veche”.

În mai multe rânduri Părintele Arsenie Boca a fost invitat și găzduit la Bran. Dar în carte a evitat orice referire, oricât de mică, la această luminoasă înrîurire care avea s-o marcheze atât de mult – aflase, fără îndoială, de prigoana ce începuse în țară și nu voia să-l expună deloc pe fostul său duhovnic. În procesele verbale de interogatorii la Securitate apare declarația de la 5 octombrie 1955 a Părintelui: motivul pentru care Principesa venise la Sâmbăta era „ca să cunoască mănăstirea, să mă cunoască pe mine și să-mi asculte predicile,„. Părintele a condus-o să vadă și chiliile Mitropolitului de atunci, Nicolae Bălan, „și îmi amintesc că i-a plăcut aranjamentul de la mănăstire și peisajul,„. Principesa a obținut acceptul Mitropolitului Bălan pentru ca monahul de la Sâmbăta să meargă la castelul Bran. Astfel, după circa două săptămâni de la prima întâlnire cu Părintele Arsenie, Principesa Ileana a revenit la Sâmbăta și l-a luat cu mașina la Bran. Părintele completa în declarație: „Vreau să precizez că domnita Ileana a fost de mai multe ori la mănăstirea Sâmbăta de Sus, cum la fel am fost și eu de mai multe ori la ea la castelul Bran, unde stăteam o săptămână, două săptămâni și chiar mai puțin de o săptămână,„. La Bran, Părintele ținea predici în fața Principesei și „a unor doamne care compuneau anturajul Domniței,„; mai veneau surorile din Spitalul Inima Reginei, medici și farmaciști. Părintele amintește în declarație despre un tânăr student la medicină și un farmacist care, dedusese el, erau fugari, și care se adăposteau la Bran în preajma Domniței. „Tot la castelul Bran a mai venit și regina Elena, cred că era însoțită de doamnele de onoare. Am cunoscut-o și pe regina Elena personal, am avut discuții care s-au rezumat la starea sănătății ei. Alte discuții nu am avut cu ea” – declara Părintele Arsenie. La Bran el mai tălmăcea anumite părți din Scriptură și răspundea diverselor întrebări despre credință. De asemenea, Părintele amintește despre participarea sa la slujbă „împreună cu preotul din Bran, Lascu, la așezarea pietrei fundamentale a capelei din curtea spitalului de la Bran”. Din aceeași declarație a Părintelui Arsenie Boca mai rezultă că acesta a însoțit-o de 3 ori în 1947 la București – iar într-una din aceste vizite, a acompaniat-o pe Domniță la casa unde locuia mama Mareșalului Ion Antonescu, „care era bătrână, bolnavă și foarte tulburată de moartea fiului său” [executat la Jilava, la 1 iunie 1946]. Acolo a cunoscut-o și pe Maria Antonescu, soția Mareșalului, care „se plângea că o duce greu, că este părăsită de toți cunoscuții ei și nu are cu ce se întreține,„. „De prin luna

noiembrie [1947], eu nu am mai fost în vizită la Domnița Ileana și nici ea nu a fost la mănăstirea Sâmbăta de Sus.”

also there, he left this morning after 2 weeks stay
Părintele Arsenie was

Prof. Fl. Ghițescu din Brașov (într-o mărturie ce poate fi găsită în mai multe lucrări despre Arsenie Boca) consemnează că, în iulie 1946, într-o serie de predici ținute pentru intelectuali, de la altarul din pădurea Mănăstirii Sâmbăta, <<Ne-a spus odată, spre marea noastră uimire, că „și ea va îmbrăca haina aceasta”. Și, iată, că acum avem pe Maica Alexandra în persoana Domniței Ileana.>>

Dintr-un superb album publicat în 2017 de Emil Stoian și Sebastian Mălușelu, iată câteva fotografii de la Sfințirea Bisericii ”Sfânta Treime” de ”pe Tocile”, din Brașov, la 15 septembrie 1945, mare sărbătoare a românilor din Șchei, la care a slujit Mitropolitul Nicolae Bălan și un sobor de preoți, între care, pe lângă parohul Valeriu Voineag îl remarcăm și pe părintele Arsenie Boca. Principesa Ileana și fiicele sale, toate îmbrăcate în frumoase costume naționale, însoțite de Arhiducele Anton, l-au întâmpinat pe mitropolit la gara Bartolomeu și au mers la biserică într-un alai însoțit de Junii călare.

Părintele Voineag slujește cu ardoare – în grupul lui se remarcă Părintele Arsenie Boca (ținând la piept crucea care, încă din 1923, se folosea la biserică și pentru a bate în ușă la slujba de înviere). Deasupra, o tăbliță îngrozitor de tristă rămasă din vremea războiului care abia se încheiase cu un an înainte și, scris pe zid de șcheieni, "Sus Maniu" – în preajma alegerilor generale din noiembrie 1946 (falsificate de comuniști).

Maica Alexandra avea să cunoască nu mult timp după plecarea forțată din țară, pas cu pas, toate suferințele mărturisitorilor ortodocși prizonieri de comuniști. Între 1983 și 1989 preotul Mănăstirii de la Ellwood City a fost arhimandritul Roman Braga - fost deținut în închisorile comuniste din România și frate de sânge al Maicii Benedicta Braga ce i s-a alăturat Maicii Alexandra în S.U.A. Cu siguranță, în acea perioadă Maica Alexandra a avut acces integral la mărturiile asupra mediului concentraționar românesc și la întreaga dimensiune a ororilor ciumei staliniste. Câteva medalioane spirituale excepționale ale Maicii Alexandra ne-au fost lăsate chiar de doi mucenici ai temnițelor comuniste: Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa și Ioan Ianolide. După peste 21 de ani de detenție (1948-1964, 1979-1984), la începutul lunii august 1985, Părintele Calciu era expatriat în S.U.A. de către regimul comunist. Pe aeroportul din New York, după aterizare, rememora dumnealui, a fost întâmpinat de o delegație "de preoți din partea Episcopiei, care mi-a dăruit o cruce veche și frumoasă de argint, din secolul al XVII-lea, scrisă cu litere chirilice. Crucea îmi fusese trimisă de Maica Alexandra – Principesa Ileana a României, fondatoare

și stareță a Sfintei Mănăstiri “Schimbarea la Față”. Ani mai târziu, preoteasa Adriana Calciu, își amintea că aceasta a fost prima mănăstire vizitată de ei în America. “Eu și părintele am iubit-o foarte mult pe Prințesă. Era trecută de 80 de ani când am întâlnit-o. O femeie atât de bună și sfântă, iar din gura ei ieșeau numai cuvinte de aur! ‘Spuneți-mi maică, și nu prințesă!’, ne ruga mereu.” După expulzare și așezarea fortuită pe pământ american, familia Părintelui Gheorghe Calciu a fost găzduită câteva luni (august-decembrie 1985) la Mănăstirea din Ellwood City, la Maica Alexandra.

Ioan Ianolide, încarcerat 23 de ani în temnițele comuniste, renumit pretutindeni pentru lucrarea vizionară scrisă în clandestinitate, de o excepțională valoare morală și socială, "Întoarcerea la Hristos", avea să scrie (între 1981-1984) pe o foaie împăturită, o serie de zece “scrisori scurte” (cuprinse apoi în volumul menționat) către marile personalități ale exilului românesc. Una dintre ele a fost adresată Principesei Ileana-Maica Alexandra, semnul cel mai profund al recunoașterii sale spirituale: “Măria Ta și Maică, bine ai venit în taințele inimilor noastre, căci poporul acesta a fost prea mult înșelat și fript de încoronate capete, plătind păcate și răspunderi de care nu se simte vinovat și care sunt răni și morminte în trupul lui etern. Așa că avându-te pe tine vlăstar regesc în mănăstire, aprinsă de dorul neamului românesc pentru credința strămoșească, te simțim ca un balsam și un motiv de reconciliere. Maică, fii sigură că te rogi împreună cu tot neamul creștinesc și românesc!”

Bunul Arhiduce Anton a trăit tot restul vieții în Austria – mai ales la Villa Minola (denumită așa în amintirea iubitei sale fiice, Maria-Ileana, decedată la 11 ianuarie 1959 în urma unui tragic accident de avion, alături de soțul ei, contele Jaroslav Franz von Kottulinsky) reședință situată în localitatea St. Lorenz de pe malul lacului Mondsee – fiind foarte îndrăgit de copiii lui, apropiat mai ales de fiicele sale mai mici.

Încă din primii ani după căsătorie, așa cum Principesa Ileana îi scria unei prietene, Arhiducele Anton s-a certificat în radiotehnică, pentru a putea monta o stație de emisie-recepție la bordul avionului său. Ulterior, pasiunea pentru Radio-amatorism l-a călăuzit spre dezvoltarea unui adevărat laborator la Sonnberg, cum se poate vedea din aceste imagini ce datează din 1937:

Arhiducele Anton a murit
de cancer la 20 octombrie 1987.

